

KORYENTU HON KOMO HYAKA PAWRU NMENHOTHO WAHORONO ON HA.

Ohyakanye àmenhehe Koryentu hon komo hyaka katxhàrà on ha.

¹ Pawru uro ha. Tano me ro rma rowahanonkaye, Khoryenkomo, Kryestu Txesusu nànyaknyàrà ro me ryehtxoho me. Rakoro naha, Sostenesà. Kowtà komo rma noro ha.

² Ohyakanye àmenhehe, Koryentu hon komo hyaka. Khoryenkomo mryenon komo rma omnyamo. Enyhoryexah me manatxhe, Kryestu Txesusu yoh me oyesnàr kom ke. Tàmryenon me awahanonkatxownà, Khoryenkomo, enyhoru hokono ro me oyehtxoho menye. Àro wyaro rma rha natxhe, anar komo xarha, anato rhan komo. Hentan kom hana, amna yohà omoro ha, ketxow ha, Txesusu Kryestu wya, Kohkomo wya. Nyamoro rma, Khoryenkomo mryenon me natxow hamà, omeroro. Àro ke, nyamoro yoh me nay hamà, noro ha. Kàwyam xarha, Kohkom me nay hamà.

³ Onà wyaro amna nkehe, Khoryenkomo wya, ohokonye. Towahke exko, Koryentu hon komo hoko, ohxe txetxoko, kehe amna, àwya, Txesusu Kryestu wya xarha. Kyàmkom me rma naha, Khoryenkomo. Kohkom me rma naha, Txesusu Kryestu.

Khoryenkomo newakryetxho me rma haxa manatxow hamà katxhàrà on ha.

⁴ Khoryenkomo newakryetxho me rma haxa manatxow hamà, Kryestu Txesus yoh me oyesnàr kom ke. Àro ke, onà wyaro kanye ro me wehxaha, àwya. Ohxe xaxa manaha, nyamoro hoko, kanye ro me wehxaha, ohokonye.

⁵ Kryestu yoh me oyehtxoho kom hoye ro, ewakryetxehkaxah me manatxow hamà. Àsok tawro hana. Tàyweron me oytxownà hamà, Khoryenkom yokato. Noro hutwatxho hoko, tàyweron me manatxow hamà. Noro yokarymatxho hoko xarha, tàyweron me manatxow hamà. Àro wyaro oyowakryetxownà hamà. ⁶ Àsok tawro hana. Kryestu amna nekarymay hamà, owyanye. Amna nekarymatxho yawo ron me, mosonyhetxow hamà. ⁷ Àro ke, onà wyaro katxho mehra ro mak manatxhe. Anar kom yosnaka Khoryenkomo newakryetxho me natxhe, nyamoro, katxho mehra ro mak manatxhe. Towakryexem me rma oyehtokonye, Txesusu Kryestu yomoknàr hona ro manatxow hamà. Kohkom yosonyhonàr hona ro rma manatxow hamà. ⁸ Omokhàra rma hak tehtoko, ayakoronometxhe roro rma, noro ha, yaworo roro rma oyehtxoho menye. Àro ke, tomokàtxhe rma, atxke natxhe moxamo, katxho mehra ro mak manatxhe, noro wya.

⁹ Yaworon me xaxa naha, Khoryenkomo. Noro rma awahanonkatxownà, buru yohà rye me oyehtxoho menye. Kohkomo rma noro ha, Khoryenkom muru, Txesusu Kryestu.

Anar me rha mosonytxetxow hatà katxhàrà on ha.

¹⁰ Rowtà komo y, onà wyaro àkehe, owyanye, teryewrye ro, Kohkom yano me, Txesusu Kryestu yano me. Atameryekahra harha ehtxoko. Osoyhera harha ehtxoko. Àme rye rma haxa ehutwatxoko. Eten kom hoko oyosonytxantokony hana, àme rye rma uhutwatxoko.

¹¹ Àro wyaro àkehe, owyanye, rowtà komo y, rowya oyokaytà komo yonytxanàr ke. Mosoyatxow hatà. Àro wyaro oyokarymetxoko, rowya, Kàroye mryenon komo, notxwakomo mryenon komo. ¹² Anar me rha mosonytxetxow hatà, oyosonyàr kom me hatà. Onà wyaro rma màketxow hatà, omnyamo ro rye rma. Anar komo, Pawru mryenon uro ketxow hatà. Anar komo, Aporu mryenon uro ketxow hatà. Anar komo, Petru mryenon uro ketxow hatà. Anar komo, Kryestu mryenon uro ketxow hatà. Àro wyaro mosoyatxow hatà.

¹³ Onà wyaro haxa àkehe, owyanye. Omeroro rma, Kryestu mryenon me manatxhe, okukur kom marmahnà ro mak ha. Àro ke, uro ryhe Kryestu mryenonà kahra ro mak ehtxoko. Pawru mryenon uro kahra xarha ehtxoko. Àsok tawro hana. Urohnà ryhe, yahkotohen hona amoyathosah me wehxakon hamà, oyonyhoryeny komo. Àro ke, Pawru mryenon uro kahra ro mak ehtxoko. Ayataymomnàtokonye, Pawru mryenon harha uro ha kahra mak mehtxownà.

¹⁴ Ayaymomnye kom mehra mak wehxakonà. Okukur kom marma waymomye, yakenohnà kom mak ha. Kryespu waymomye. Kayu xarha waymomye. ¹⁵⁻¹⁶ Estehfanasà mryenon komo xarha waymomye. Nyamoro marma uhutwehe, ronaymomàtho me. Anar kom katà waymomye, owyanye. Aymomperany mak wexey hamà. Ayaymomperanye ryexetxhàr hoko rma, teryehorye wehxaha. Àsok tawro hana. Rowya ayaymomnàtokony haxa, onà wyaro tawrotho haryhe mà, owyanye, kataymomye Pawru mryenon harha uro ha tawro me, tawrotho haryhe mà, owyanye. Àro ke, teryehorye wehxaha, ayaymompàranye ryesnàr ke mak ha. ¹⁷ Aymomno ynye ro mehra mak ronyakye, Kryestu. Àrwo yonyhorunu yokarymany ro me haxa ryhe ronyakye. Rowya ekarymantoko rma, ehonomnà komo wyarohra mak wehxaha, tàyweron komo wyarohra mak ha, tàrwonhoryemà ro komo wyarohra mak ha. Norohnàtho komo wyaro haxa ryhe, ekarymany me wehxaha, rohona xenyhera toto kom yehtxoho me, Kryestu hona haxa àwyanye xenytxoho me. Rohona àwyanye xenyetok haxa, noro hona xenyhera natxow hamà. Yahkotohen hona amoyathosahonhàr hona xenyhera natxow hamà. Noro hona àwyanye xenyektor hona, norohnàtho komo wyaro rma ekarymany me wehxaha.

Yahkotohen hona amoyathosahonhàrà konyhoryetxhe katxhàrà on ha.

¹⁸ Yahkotohen hona amoyathosahonhàrà ryhe konyhoryetxhe katxho yonytxahra natxhe, toto

komo, tanàhnohsom komo. Tàwyanye enytxantoko rma, onà wyaro nketxhe. Àsok maken komo rma mekarymetxow hamà, ketxhe. Onà wyaro haxa ryhe tketxhe, kàwyamo, tonyhoryexem komo. Àro wyaro katxho ryhe, yaworo rma haxa naha, tketxhe. Àro wyaro katxho hoye ro, konyhoryenye ro kom me nehutwamohsen hamà, Khoryenkomo, tketxhe. ¹⁹ Àsok tawro hana. Onà wyaro nken hamà, àmenhosahonhàrà.

Tàyweron uro kany komo, tàywenyek harha weryatxhe hampànà. Takàhsom uro kany komo rma, akàhpàra harha weryatxhe hampànà. Àro wyaro rma nkehe, àmenhosahonhàrà.

²⁰ Tàyweron mosonà katxho me natxow hamà, anar komo, toto komo wya. Àyweronàhyamano ynye ro mosonà katxho me xarha natxow hamà, anar komo. Tàrwonhoryemà ro mosonà katxho me xarha natxow hamà, anar komo, toto komo wya. Khoryenkomo wya haxa ryhe, tàywenyek mak natxhe ha, nyamoro ha, omeroro. Tàywenyeke ehtxoho komo thutwewxow hamà, noro hutwahra ro mak esnàr kom ke. ²¹ Tàywero xaxa mak nehxakonà, Khoryenkomo. Tàywero noro yehtxoho hoye ro, onà wyaro nehxatxkonà, toto komo. Tàywero tehtxoho kom hoye ro noro hutwahra ro mak nehxatxkonà. Nyamoro yonyhoryenàr xe mak nehxakonà, noro. Àro ke, amna nekarymatxho hoye ro nenyhoryetxhe, Kryestu hona àwyanye xenyetok mak ha. Toto komo wya àsok maken komo rma mekarymetxhe katxho hoye ro rma, nenyhoryetxhe, noro ha.

²² Xuknewyana komo ryhe, onà wyaro nketxhe. Eryehokano txetxoko, amna wya Khoryenkom yahoxetà yonytxoho me, ketxhe rma haryhe. Xuknewyanahnà komo xarha, onà wyaro nketxhe. Tàyweron me osonyhotxoko, amna wya oyonytxatxho menye, ketxhe rma haryhe.

²³ Amna haxa ryhe, Kryestu amna nekarymehe, àwyanye, omeroron komo wya. Yahkotohen hona amoyathosahonhàrà konyhoryetxhe, kehe amna. Àro wyaro tawro yonytxanàr xehra mak natxhe, Xuknewyana komo. Àna make ryhe mpe, konyhoryetxow make ryhe mpe, norotho, ketxhe rma haryhe. Xuknewyanahnà komo xarha, onà wyaro nketxhe. Àsok maken komo rma mekarymetxow hamà, ketxhe.

²⁴ Onà wyaro haxa ryhe nketxow hamà, Khoryenkomo mryenon komo, ànwahanonkatxhàyamo. Khoryenkom yano me tahoxerye xaxa naha, Kryestu, ketxhe. Tàywero xaxa naha. Noro rma konyhoryetxow hamà, ketxhe. Àro wyaro rma nketxow hamà, Khoryenkomo mryenon komo, Xuknewyana kukur komo rma, Xuknewyanahnà kukur komo xarha.

²⁵ Àsok tawro hana. Amoyathosahonhàrà oyonyhoryetxhe ha, ken hamà, Khoryenkomo, kàwyanye. Àna matà, ketxhe mak ha, toto komo. Àro wyaro tàwya tatoko, tàywenyeke rma nay hamà, Khoryenkomo. Ahoxemra nehutwamohsen hamà, ketxhe. Àwyanye tàywenyeke nay hamà, katxho rma, tàywero xaxa mpànà naha ha. Àwyanye ahoxemra nehutwamohsen hamà katxho rma, tahoxerye xaxa mpànà naha ha,

nyamoro yoho rma haxa mak ha.

Ehonomnàhnà mosonà katxho komo wahanonkaye Khoryenkomo katxhàrà on ha.

²⁶ Rowtà komo y, àsok hana mehxtatxkon ha. Khoryenkomo wya awahanonkantokonye, ehonomnà mehra mehtxatxkon hamà. Tàyweron mosonà katxho mehra mak mehxtatxkonà, toto komo wya, horykomo mosonà katxho mehra mak ha, ehonomnà muru ryhe mosonà katxho mehra mak ha. Okukur kom marma ryhe tà, ehonomnà me nehxtatxkon ha, yakenohnà kom mak hatà. ²⁷ Awahanonkatxownà mak ha, Khoryenkomo, tàmryenon me oyehtxoho menye. Tàywenyeken mosonà katxho komo rma wahanonkaye. Ehonomnàhnà mosonà katxho komo xarha wahanonkaye. Àro wyaro katxho komo ryhe wahanonkaye, tàmryenon me ehtxoho menye. Tàwya nyamoro wahanonkantoko rma, anar komo xanomkahnohyakon hamà. Tàyweron mosonà katxho komo rma, ehonomnà mosonà katxho komo xarha, xanomkahnohyakonà, Khoryenkomo. ²⁸ Anar kom yosnakan mosonà katxho komo rma wahanonkaye. Townohsom mosonà katxho komo xarha, norohnàtho mosonà katxho komo xarha, wahanonkaye, tàmryenon me ehtxoho menye. ²⁹ Àro wyaron komo rma wahanonkaye, ehonomnà mehra harha toto kom yehtxoho me, ehonomnà uro, Khoryenkom nenyàr me, kahra harha ehtxoho menye.

³⁰ Kryestu Txesus yoh me harha oytxownà, Khoryenkomo. Àsok tawro hana. Khoryenkom yano me tàywero harha tehxtatxow hamà, Kryestu yoh

me kehtxoho kom hoye ro mak ha. Àro hoye ro rma Khoryenkomo nenyhoryetxho me harha tehxatxow hamà. Enyhoru hokono ro me harha tehxatxow hamà. Kanhàn kom yanoto mehra harha tehxatxow hamà, Kryestu yoh me kehtxoho kom hoye ro mak ha. ³¹ Àro ke, onà wyaro kahra ehtxoko. Rano me ro rma ohxe wehxi hamà, kahra ehtxoko. Onà wyaro haxa katxoko. Kohkomo nenyhoryetxho uro, katxoko. Àro wyaro rma rha nkehe, àmenhosahonhàrà.

2

Khoryenkom yahoxet yano me nekarymen hamà màketxkonà rohoko katxhàrà on ha.

¹ Rowtà komo y, amnyehra komokye, ohyakanye. Khoryenkomo rwonà yokarymaxe komokye, owyanye. Tàrwonhoryemà ro komo wyarohra mak kàrwonakonà. Tàyweron komo wyarohra mak wekarymekonà. ² Onà wyaro haxa àkekonà, rowya rma. Txesusu Kryestu marma wekarymehe, àwyanye, àkekonà. Amoyathosahonhàrà rma wekarymehe, àwyanye, àkekonà, rowya rma. ³ Àro ke, ehonomnà me ronyhera mehxiatxkon hamà. Towankaranyem me rma uro menyatxkon hamà. Tehyohsom me rma uro menyatxkon hamà. ⁴ Rowya ekarymantoko, tàrwonhoryemà ro komo wyarohra kàrwonakonà. Tàyweron komo wyarohra wekarymekonà. Khoryenkom yokato yano me haxa ryhe kàrwonakonà. Onà wyaro màketxkonà, rohoko. Khoryenkom yahoxet yano me nekarymen hamà, màketxkonà, rohoko.

⁵ Àro wyaro rma wehxakonà, Kryestu hona owyanye xenytxoho me. Toto yano mehra noro hona xenyàr xe wehxakonà, owyanye, tàywero ryehxoho yano mehra mak ha. Khoryenkom yahoxet yano me haxa ryhe, Kryestu hona xenyàr xe wehxakonà, owyanye.

Khoryenkom yokato haxa ryhe amna rwonàhyamaye katxhàrà on ha.

⁶ Tàyweron me mak amna nekarymehe, Khoryenkomo rwonà. Tàyweron me amna yonytxetxow hamà, takàhsom komo. Khoryenkom hutwanàr hoko, àhorymamtàhkaxemo komo rma nyamoro ha. Toto yano mehra mak tàyweron me amna nekarymehe, ehonomnà kom yano mehra mak ha. Nyamoro heno rma nosomtatkexhe hampànà. Amnye ehxera harha natxhe hampànà. ⁷ Khoryenkom yano me haxa ryhe, tàyweron me amna nekarymehe. Noro ryhe, tàywero xaxa tehtxoho hoye ro nehutwen hamà. Tehutwatxho hoye ro rma, konyhoryetxho komo hutwekon hamà. Uhutwamohsohra rma hak nehxakonà, amnyehra, toto komo wya. Noro haxa ryhe nhutwekonà rma, yukryeka komo yakàhtohra ro rma haka. Àtoko rma onà wyaro nkekon hamà. Wenyhoryetxhe hampànà, rowyaro ohxe xaxa tonyxemà ro me ehtxoho menye, kekon hamà. Àro wyaro rma khutwetxkon hamà, tàywero xaxa tehtxoho hoye ro mak ha. Àro rma amna nekarymehe. ⁸ Àro hutwakra mak nehxatxkonà, ehonomnà komo, toto kayaryet komo. Tàwyanye uhutwantok haxa, Kohkomo

yamoyathohra esnàràtho kom haryhe, ehonomnà xaxa rma yamoyathohra esnàràtho kom haryhe.

⁹ Khoryenkomo yehutwatxho hoko rma, onà wyaro nkehe, àmenhosahonhàrà.

Tàxan komo yowakryehe xaxa mak hampànà, Khoryenkomo. Tàwya ewakryetxho komo hutwaye rma, noro ha. Xenyhera rma hak natxhe, toto komo. Enytxahra rma hak natxhe. Uhutwahra rma hak natxhe, tàhnawonye.

Àro wyaro rma nkehe, àmenhosahonhàrà.

¹⁰ Kàwyanye haxa ryhe nhutwamohsoye, Khoryenkomo. Noro yokato rma nhutwamohsehe, kàwyanye. Omeroro uhutwatxehkanye ro me naha, Khoryenkom yokato. Khoryenkomo yehutwatxho hutwahra natxow hamà, toto komo. Ekato haxa ryhe nhutwehe. ¹¹ Àro wyaro rma rha nay hamà, kehutwatxho komo xarha. Kàhnawonye kehutwatxho komo hutwahra natxow hamà, anar komo. Kokato kom marma nhutwehe, kàhnawonye kehutwanàr kom ke mak ha. Àro wyaro rma rha naha, Khoryenkomo yehutwatxho xarha. Uhutwahra mak natxhe, toto komo. Khoryenkom yokato marma nhutwehe.

¹² Totohnà yokato tahohtxownà, kàwyamo. Khoryenkom yokato haxa ryhe tahohtxownà. Khoryenkomo nàmàtho rma tahohtxownà. Noro rma, tokato yàmye, kàwyanye, tàwya kowakryetxho komo hutwany me kehtxoho menye. ¹³ Àro rma amna nekarymehe. Toto yano mehra mak amna nekarymehe, tàyweron kom yano mehra mak ha. Totohnà ryhe, Khoryenkom yokato haxa ryhe,

amna rwonàhyamaye. Noro yano me rma amna nhutwamohsehe. Ekato me kowakryetxho komo amna nhutwamohsehe, Khoryenkom yokato yano me mak ha. Noro yoh komo wya ryhe amna nhutwamohsehe.

¹⁴ Khoryenkom yokato yoh mehra tehtokonye, noro rwonà yonytxahra ro mak natxhe ha, toto komo. Noro yano me amna nekarymanàrà rma yonytxahra natxhe. Tàwyanye enytxantoko rma, onà wyaro nketxhe mak ha. Àsok maken komo rma mekarymetxow hamà, ketxhe mak ha. Tonkukmaxem me mak natxhe, nyamoro ha. Khoryenkom yokato yoh kom haxa ryhe, enkukmahnà me natxhe. ¹⁵ Omeroro uhutwany me natxhe. Enyhoru onà, anhà haxa onà, kany me natxhe, yaworo mak ha. Khoryenkom yokato yoh kom kax mak natxhe ha. Nyamoro yehutwatxho hutwahra mak natxhe, anar komo, Khoryenkom yokato yoh mehra tesnàr kom ke. ¹⁶ Àsok tawro hana. Onà wyaro nken hamà, àmenhosahonhàrà.

Kohkomo yehutwatxho hutwahra natxow hamà, toto komo. Àro ke, onà wyaro kanye ehxera nay hamà, Kohkomo wya. Onà wyaro amna nhutwamohsehe, owya yaworo uhutwatxho me, kanye ehxera nay hamà, àwya.

Àro wyaro rma nkehe, àmenhosahonhàrà, nyamoro hoko. Kàwyam haxa ryhe, Kryestu yehutwatxho wyaro rma rha tehutwetxhe, noro yoh me kesnàr kom ke. Àro ke, kehutwatxho komo hutwahra rma rha natxow hamà, nyamoro ha.

3

Anar me rha mosonytxetxow hatà katxhàr xarha on ha.

¹ Rowtà komo y, awawonye ryehtoko, Kryestu mryenon me rma mehxtatxkonà. Khoryenkom yokato yano mehra mak mehutwewtxkonà, ohnawonye. Ohun kom yano me haxa ryhe mehutwewtxkonà, ohnawonye. Rowya ahananàhnàtokonye, thun kom yano me tehxem komo rma àhananàhyakonà. Kryestu mryenonà rma, bàryekomo txko komo wyaro rma mehxtatxkonà. ² Àsok hana natxow ha, bàryekomo txko kom ha. Momu yko me natxow hamà. Woto yononyehná me natxow hamà. Àro wyaro rma rha, rowya ahananàhnàtokonye, krawamenohnà rma uhutwamohsekonà, owyanye. Krawamen yonytxany menyxehra rma hak mehxtatxkonà. Enytxany menyxehra rma hak manatxhe, amnye rma, ³ ohun kom yano me rma hak oyehutwanàr kom ke. Àsok tawro hana. Matakuyatxow hatà. Mosoyatxow hatà. Àro wyaro oyehtokonye, ohun kom yano me rma mehutwewtxow hamà. Kryestu mryenonàhnà komo wyaro rma manatxow hamà. Khoryenkom yokato yoh mehra mak mehutwewtxow hamà.

⁴ Onà wyaro anar me rha mosonytxetxow hatà. Anar komo, Pawru mryenon uro ketxow hatà. Anar komo, Aporu mryenon uro ketxow hatà. Àro wyaro anar me rha oyosonytxantokonye rma, Kryestu mryenonàhnà komo wyaro manatxow hamà.

Khoryenkom yakoro tatamohxemà ro me amna naha katxhàrà on ha.

⁵ Àsok hana wehxan ha, uro ha. Àsok hana nay ha, Aporu ha. Kohkom yanoto me marma amna nay hamà. Amna yanotomaye, owyanye tàrwon yonytxatxho me, Kryestu hona owyanye xenytxoho me. Anar me rha amna yanotomaye, kàwyanye toto komo yanotomanàrà wyaro mak ha.

⁶ Bararàn kom hoko kehtokonye, anar me rha toto komo tanotometxow hamà. Kano me ronye rma hometxhe, anar komo, kanoto komo. Amnye, kano me ronye rma rha tukryemetxhe, anar komo, kanoto komo xarha. Àro wyaro anar me rha tanotometxow hamà, ohxe ahtanàr horà. Àro wyaro rma rha, anar me rha amna yanotomaye, Khoryenkomo, ahananàhrà kom horà. Uro htzero khananàhyatxkonà. Amnye nyhe rma, Aporu haka rha ahananàhyatxkonà. Khoryenkom haxa ryhe ohorymamnohyatxhe ha, ekato me.

⁷ Tanotomany kom yosnaka rma haxa natxow hamà, anoto komo, àhomony komo rma, utukryemany komo xarha. Àro wyaro rma rha, Khoryenkom yosnaka rma haxa amna naha, uro xarha, Aporu xarha. Khoryenkomo ryhe, ehonomnà me xaxa naha. Noro rma, ohorymamnohnye kom me naha.

⁸ Àme rye rma haxa natxow hamà, àhomony komo, utukryemany komo xarha. Tanotomaxemà rye me natxow hamà. Tatamoketxhàyam hoye ro ehethàrà yahohsatxow hamà. Atamoketxhàyamo wyaro rma rha nay hamà, ehethàrà. Àro wyaro rma rha,

Khoryenkomo hyaka amna yatamoketxhàr hoye ro, towakryexem me amna naha. Amna yatamoketxhàrà wyaro rma rha naha, amna yowakryetxho.

⁹ Tatamohxemà ro me nay hamà, Khoryenkomo, ahananàhrà kom hoko. Noro yakoro rma, tatamohxemà ro me amna naha, uro xarha, Aporu xarha. Omnyamo ryhe, Khoryenkom mararàn me manatxhe. Khoryenkom màn me xarha manatxhe.

Khoryenkom màn me manatxhe katxhàrà on ha.

¹⁰ Àsok hana bàn komo teryatxow ha. Kano me ronye netxehtetxow hamà, anar komo, kanoto komo. Amnye horyenometxow hamà, anar komo, kanoto komo xarha. Àro wyaro rma rha, bàn yenyàr hoko ranotomaye, Khoryenkomo. Tàyweron me ryeryeye, rowya ohxe txetxoho me. Àro ke, uro htxero khananàhyatxkonà, Khoryenkomo mryenon me oyehtxoho menye. Etxehtony komo wyaro wehxakon hamà. Rohryetayo me anar komo ahananàhyatxow hamà. Àhoryenomany komo wyaro natxow hamà. Ohxe hak nahtxoko, nyamoro ha. Yaworo xaxa hak ahananàhtxowà. ¹¹ Txesusu Kryestu hona xenytxoko katxho ryhe, Khoryenkom màn yetxehtotho me nay hamà. Anaro ehxera ro mak naha. Àro wyaro katxho kom marma ryhe, Khoryenkomo mryenon me natxhe. Àro ke, nyamoro hananàhnye kom hak ohxe nahtxoko. Yaworo xaxa hak hananàhtxowà.

12 Eten kom ke hana horyenometxow ha, bàn yeny kom ha, enyhoru ke hana, anhá ke haxa hana. Enyhoru ke horyenometxow hamà, anar komo, uru ke, pàrata ke xarha, tohu txko ke xarha. Anhá ke haxa horyenometxow hamà, anar komo, wewe ke, txuf ke xarha, ketxetx ke xarha. Àhoryenomany komo wyaro rma rha natxhe, hananàhno ynye komo. Anar komo, ohxe hananàhno yeryatxow hamà. Anar komo, atxke hananàhno yeryatxow hamà. 13 Nyamoro yatamoketxhàràtho rma, amnye thutwaxem me harha mpànà naha ha. Kryestu yomokàtxhe rma, thutwaxem me mpànà naha ha, atxke hana, ohxe haxa hana. Àsok hana tkukmaxem me nay ha, nàmno, toto nyeryetxho. Weheto ke tkukmaxem me nay hamà. Anhá ke txexahotho, natakyan hamà. Enyhoru ke txexaho, atakhera nay hamà. Àro wyaro tkukmaxem me nay hamà, weheto ke. 14 Tkukmaxemà wyaro rma rha thutwaxem me mpànà naha ha, nyamoro yatamoketxhàràtho. Ohxe ehtoko, towakryexem me xaxa mpànà natxhe ha, hananàhno nyenyhàyamo. 15 Atxke ehtok haxa ryhe, ewakryehná me xak mak natxhe hampànà, hananàhno nyenyhàyamo. Nyamoro rma, anàhnohtàkahnà me rma natxhe. Weheto hona kàwyanye toto yanàtokono wyaro, tukrunhosom me natxhe, anàhnohno ytxoho ro hona. Tukrunhosomà rma, ewakryehná me rma natxhe hampànà, atxke tatamoketxhàràtho komo yesnàr ke.

16 Khoryenkom màn me manatxhe, omnyamo. Awawonye rma naha, Khoryenkom yokato.

Bàn yawo rma naha. Àro wyaro uhutwahra kat manatxowà. ¹⁷ Atxke oyehtokonye, Khoryenkom mànàtho manàhnohyatxow hamà. Bàn yanàhnohnyenhâyamotho rma yanàhnohyaha hampànà, Khoryenkomo. Noro mànà rma, enyhoru ro me naha, àwya. Omnyamo ryhe, noro màn me manatxhe.

Noro mryenon uro kahra ehtxoko toto hoko katxhàrà on ha.

¹⁸ Osonkuhtohra ehtxok hampànà. Onà wyaro màketxow hana. Toto komo wya tàyweron mosonà katxho me wehxaan hamà, màketxow hana. Àro wyaro osonyhera harha ehtxok hampànà. Tàywenyeken me haxa ryhe osonytxoko, tàywero harha oytxoho menye, Khoryenkomo wya. ¹⁹ Toto komo wya, tàyweron mosonà katxho komo ryhe, tàywenyeke rma natxhe, Khoryenkomo wya. Nyamoro hoko rma, onà wyaro nkehe, àmenhosahonhàrà.

Tàywero tehtxoho kom hoye ro, yaworon mehra natxhe, tano me ronye rma teryehotanàr kom ke. Natàknanàhketxhe mak hampànà, Khoryenkomo.

Àro wyaro rma nkehe. ²⁰ Onà wyaro nkehe xarha, àmenhosahonhàr xarha.

Onà wyaro nkehe, Kohkomo. Tàywero tehtxoho kom hoye ro nehutwetxhe rma haryhe. Àtohnawo rma nehutwetxhe, kehe, Kohkomo.

Àro wyaro rma nkehe, àmenhosahonhàrà.

²¹ Àro ke, onà wyaro kahra ehtxoko, toto hoko, ehonomnà hoko. Noro mryenon uro kahra

ehtxoko. Àsok tawro hana. Khoryenkomo newakryetxho me rma haxa manatxow hamà, omnyamo. Omeroro rma Khoryenkomo nàmàtho me naha, owyanye. ²² Amna xarha, Khoryenkomo nàmàtho me rma rha amna naha, owyanye, uro xarha, Aporu xarha, Petru xarha. Khoryenkomo nàmàtho me amna naha, owyanye, ayamoto kom me amna yehtxoho me. Yukryeka xarha, Khoryenkomo nàmàtho me rma rha naha, owyanye. Àro wyaro rma ewakryexah omnyamo. Àwayehpàra rma hak oyehtokonye, towakryexem me rma haxa manatxhe. Awayehnàtokony xarha, amnye rma xarha, amnye xarha, towakryexem me rma haxa manatxhe. Àro wyaro owyano ro kom me naha, omeroro, Khoryenkomo nàmàtho. ²³ Omnyamo rma, Kryestu wyano ro me manatxhe. Noro rma, Khoryenkomo wyano ro me naha.

4

Kohkom marma ryhe rohutwatxehkehe katxhàrà on ha.

¹ Onà wyaro amna xenytxoko. Uro rma, Aporu xarha, Kryestu yanoto me amna xenytxoko. Khoryenkomo yehutwatxho yoh me ryhe amna xenytxoko. Tehutwatxho hutwamohsohra rma hak nehakonà, Khoryenkomo, amnyehra. Amnye rma hutwamohsoy haxa ha, tanoto komo wya.

² Àsok tawro hana. Horykomo yanoto me kehtoko, noro rwon yawo ro tehaxan hamà. ³ Anar komo yanoto kom hoko, onà wyaro kahra tehaxatxow hamà. Atxke naha, ohxe haxa naha, kahra

tehxatxow hamà, àhokonye. Anotomany kom marma, àro wyaro nketxow hamà, tanoto kom hoko. Atxke naha, Pawru, màketxow hana, ro-hoko. Oseryehokahra mak wehxaha. Atxke naha, Pawru, ketxow hana, anar komo, tosonytxaxemà ro komo. Oseryehokahra rma wehxaha. Rohoko rma, atxke wehxan hamà, ohxe haxa wehxan hamà, kahra wehxaha. ⁴ Anatoko onà wyaro ke-hutwen hana, rohnawo. Ohxe wehxaha, ranhàn ehxera naha, àken hana, rohnawo. Àro wyaro rowya tatoko rma, ehutwatxehkahra rma wehxaha. Kohkom marma ryhe rohutwatxehkehe. Noro rma, atxke manaha, ohxe manaha, kany me naha.

⁵ Àro ke, onà wyaro kahra ehtxoko. Atxke naha, ohxe haxa naha, kahra ro mak ehtxoko, Kohkom yanoto kom hoko. Kohkom yomokhàra ro rma haka, uhutwahranye rma hak manatxhe. Noro ryhe, tomokàtxhe, khutwamohsetxhe hampànà. Kàhnawonye kehutwatxhotho komo hutwamohsehe hampànà. Enytxahnà rotho rma yonytxamohsehe hampànà. Khutwamohsetxhe mak hampànà, omeroron komo nenytxanàr me. Noro wya ryhe, ohxe manaha katxho me tehxatxhe, ohxe ehxah me kehtokony mak ha.

Ehonomnà me mosonyatxow hamà katxhàrà on ha.

⁶ Rowtà komo y, àro wyaro àmenhono, amna hoko, rohoko xarha, Aporu hoko xarha, ohxe harha oyesnàr kom horà. Amna hoko rma àmenhono, Khoryenkom karyehtan yawo ro harha oyehtxoho menye, yaworo harha oyehutwatxho menye, ehonomnà mehra harha oyosonytxoho

menye. Àsok tawro hana. Ehonomnà me mosonyatxow hamà. Owyanye Pawru mryenon uro tatoko, atxke naha, Aporu, kany me rma manatxow hamà. Àro wyaro rma rha, owyanye Aporu mryenon uro tatoko, atxke naha, Pawru, kany me rma manatxow hamà. Àro wyaro rma owyanye tatoko, tàyweron me mosonyatxow hamà. Anar me kany kom yoho tàyweron me mosonyatxow hamà. ⁷ Anar kom yohohra mak manatxhe ha. Àsok tawro hana. Tàywero oyehtokonye, ayano me ronyehra tàywero manatxow hamà. Khoryenkom yano me marma tàywero manatxhe, noro wya tàywero oynyàr kom ke mak ha. Àro ke, onà wyaro kahra ehtxoko. Tàyweron uro, anar kom yohon uro, kahra ro mak ehtxoko. Àro wyaro kany komo rma, tano me ronye rma tàyweron me nosonyatxow hamà.

Norohnàtho me tonyxemà ro me amna naha katxhàrà on ha.

⁸ Amna yoho rma haxa mosonyatxow hamà. Àhananàhtàkaxah me rma mosonyatxow hamà. Ewakryetxehkaxah me rma mosonyatxow hamà. Kryestu wyaro toto komo kayaryet me rma mosonyatxow hamà. Toto komo kayaryet mehra mak amna menyatxow hamà. Toto komo kayaryet me oyesnàr komo xe rma wehxaha haryhe, owyaronye rma rha amna yehtxoho me, toto komo kayaryet me rma rha amna yehtxoho me, norohnàtho mehra harha amna yehtxoho me.

⁹ Àsok hana amna nay ha. Kryestu nànyaknyàrà ro me amna nay hamà. Norohnàtho me mak

amna yonyhen hamà, Khoryenkomo, toto komo wya. Twayehkaxem me naha, noro, katxho me rma amna yonyhen hamà. Àro wyaro norohnàtho me amna yonyatxow hamà, toto komo, kahe yawon komo xarha, omeroron komo rma. ¹⁰ Tàywenyeken me amna yonyatxhe, Kryestu yanoto me amna yesnàr ke mak ha. Omnyam haxa ryhe, tàyweron me mosonyatxow hamà. Tàywero rma haxa amna naha, Kryestu yoh me amna yesnàr ke, màketxow hamà. Ahoxemra tonyxemà ro me amna naha. Omnyam haxa ryhe, tahoxerye mosonyatxow hamà. Norohnàtho me tonyxemà ro me amna naha. Omnyam haxa ryhe, ehomnà me tonyxem me manatxow hamà. ¹¹ Amna nahyehyaha. Twohtxahke xarha amna naha. Àwomumra xarha amna naha. Tompohxem me xarha amna naha. Àmàmra xarha amna naha. Àro wyaro roro rma amna naha. ¹² Amna yamor ke rma amna natamokyaha, tamotohso ro. Toto komo wya amna wàràhyakantoko, nyamoro rma amna newakryehehe, Khoryenkomo wya. Nyamoro ewakryetxoko kehe amna, àwya, àhokonye. Anar komo wya amna yeryewhamnòhntoko, amna nenàmyaha, ohsànàhpàra rma. ¹³ Anar komo wya atxke manaha tatoko, towahke rma amna neyukyathhe. Norohnàtho me rma haxa tonyxem me harha amna naha. Anhàtho me rma haxa tonyxem me harha amna naha. Arymaxahotho wyaro rma amna yonyatxhe, toto komo, omeroro.

Rohoko ehohkatxoko katxhàrà on ha.

14 Àro wyaro roskarymatxhàr hoko teryewrye ro àmenhen hamà, ohyakanye. Onà wyaro tawro horàhnà mak àro wyaro àmenhehe. Atxke rma haxa tehxatxow hamà, Pawru wya, tawro horàhnà, àro wyaro àmenhehe. Ahananàhrà kom horà haxa ryhe, àro wyaro àmenhehe. Àsok tawro hana. Rohokru kom me manatxow hamà, omnyamo. Ronàhnàn kom me rma manatxow hamà. Àro ke khananàhyatxhe, ohxe oyehtxoho menye. 15 Yake rma haxa natxow hamà, ahananàhnye komo, Kryestu yoh me oyesnàr kom ke. Oyàm kom haxa ryhe, towenyxa mak naha. Uro ryhe, oyàm kom me wehxan hamà. Àsok tawro hana. Uro htzero àrwo yonyhorunu wekarymaye, owyanye, Kryestu Txesus hona owyanye xenytxoho me. Àro ke, oyàm kom me harha wexey hamà. 16 Àro ke, onà wyaro àkehe, teryewrye ro, owyanye. Rohoko ehohkatxoko, rowyaro rma rha oyehtxoho menye.

17 Rohoko oyehohkanàr kom horà rma, Txemohyto ànyakyako, ohyakanye. Rohokru rma noro ha. Kohkom hona xenye ro me weryeye. Àro ke, rohokru me naha, ronàhnànà rma. Rowya thananàhtoho yawo ro rma haxa naha. Noro rma ànyakyako, ohyakanye. Rokarymaxe ànyakyako, owyanye, rohoko oyehohkanàr kom horà. Àsok hana wehxan ha. Onà wyaro katxho yawo ro wehxan hamà. Kryestu yoh me kehtokonye, ohxe roro tehxatxow hamà, katxho yawo ro wehxa. Àro wyaro katxho rma wekarymehe xarha, Kryestu mryenon komo wya, anato rha tohsam-

nohsomà ro komo wya.

¹⁸ Àsok hana manatxow ha. Okukur komo ryhe, roho rma haxa ehonomnà me nosonyatxow hatà. Pawru noseryehyan hamà, khonanye, ketxow hatà. Omokhàra harha nay hamà, toseryehrà ke hamà, ketxow hatà.

¹⁹ Komokyaha hampànà, ohyakanye. Mexehra mpànà komokyaha ha, romoknàr xe Kohkom yehtok mak ha. Rahatakaxhe rma, nyamoro yehtxoho uhutwehe hampànà. Tàrwonhoryemà ro me ehtxoho komo yonytxanàr xehra mak wehxaha. Khoryenkom yahoxet yano me ohxe ehtxoho komo hutwanàr xe haxa wehxaha. ²⁰ Àsok tawro hana. Tàrwonhoryem me kehtxoho mehranye ryhe, tàmrýenon me ketxownà, Khoryenkomo, kàkayaryet komo. Tahoxet yano me ohxe kehtxoho meny haxa ryhe, tàmrýenon me ketxownà.

²¹ Àsoken me ryhe romoknàr xe manatxowà, ahanatanàhnye kom me katà, towahkem me haxa katà. Towahkem me romoknàr xe manatxow hamà. Axan kom me rma romoknàr xe manatxow hamà. Àro ke, ehonomnà me osonyhera ehtxok hampànà.

5

Okukur komo àhanatanàhtxoko katxhàrà on ha.

¹ Atxke rma haxa nay hatà, toto, okukur komo. Wos hok nay hatà, tàyàm hetxenho hok hatà. Wosà hyawo rma nay hatà. Atxke rma haxa nay hamà, anar kom yoho rma haxa mak hamà. Khoryenkom hutwanyehná ro komo rma, tàyàm kom hetx hokohra natxhe. Nyamoro yoho rma haxa atxke nay hamà, noro. ² Noro hanatanàhpàra

mak manatxhe, omnyamo. Ohxe rma haxa tehx-atxhe, anar kom yoho rma haxa mak ha, màkètxhe rma haryhe. Noro hanatanàhpàra mak manatxhe. Noro yanhàn hoko rma, oseryehokahra man-atxow hamà. Toseryehokahorye rma haxa man-atxhe. Thanatanàhporye rma haxa naha, noro, owyanye. Ohsamnohpàra harha exko, amna yakoro, kany me tehxorye rma haxa manatxhe.

³ Awawonyehra wehxan hamà, uro. Awawony mak wehxaha, ekato me. Awawonye ryehtoko rma, onà wyaro àkeko. Atxke manaha hampànà, àkeko, noro wya. ⁴ Atxke manaha hampànà. Àro wyaro àkehe, owoya, Txesus yano me, Kohkom yano me, àkeko, àwya, ekato me mak ha. Àro ke, onà wyaro àkehe, owyanye. Ohsamnohtxoko, owyanye noro hanatanàhtoho me. Oyohsamnohnàtokonye, awawonye wehxaha, ekato me. Awawonye rma rha naha, Txesus xarha, Kohkomo. Ehonomnà xaxa rma noro ha. ⁵ Onà wyaro katxoko, noro wya. Ohsamnohpàra harha exko hampànà, amna yakoro, katxoko, àwya. Satanasà hyaka haxa àtok hampànà, katxoko, àwya. Àro wyaro àhanatanàhtxoko, Satanasà hyaw harha ehtxoho me. Noro ymo rma neryewhamnohyan hamà. Uhunuthuru rma yanàhnohyan hamà. Àro hoye ro tonyhoryexem me harha nay hana, noro. Kohkom yomoknàtoko, tonyhoryexem me harha nay hana. Àro ke, noro àhanatanàhtxoko, tonyhoryexem me harha esnàr horà.

⁶ Ohxe rma haxa tehxatxhe kany me tehxoryehra manatxhe, awawonye rma anhà yesnàr ke mak ha. Àsok hana nay ha, yukwar

ha. Twakanonke rye katamaru yeryan hamà, omeroro mak ha. Àro wyaro rma rha, awawonye anhá yehtoko, towenyxano rma yehtoko, atxke rye rma haxa manatxhe, omnyamo, omeroro, noro nyakhera oyesnàr kom ke mak ha. Àro wyaro uhutwahra kat manatxowà.

⁷⁻⁸ Atxke oyexetxhàyamotho hokohra harha ehtxoko, enyhoru me harha oyehtxoho menye, katamaru àwakanomnà wyaro harha oyehtxoho menye. Àsok tawro hana. Enyhoryexah me xaxa mpànà manatxhe ha, Kryestu wayehrà ke mak ha. Àsok hana nehxatxkon ha, Ehsayewyana heno kom ha. Exet hoye tàtontokonye, kahneru mxekàtho haraxkatxownà hatà. Àwakanomnà xarha yonahntxownà hatà, Khoryenkomo rwon yawo ro tehtxoho menye. Àro wyaro nasahxemtotoxownà hatà. Nyamoro heno wyaro rma rha tehxatxow hamà. Àharaxkaxahotho wyaro twayehkaxem me nexeye, Kryestu, tàwya konyhoryetxho menye. Àro ke, ohxe roro rma haxa tehtxe. Àwakanomnà yonahnyenhàyamo wyaro rma tehtxe. Atxke kexetxhàyamotho hokohra harha tehtxe. Amnyehra kanhàn kom hoko rma haxa tehohketxkonà. Àhoko rma haxa tehxatxkonà. Àro hokohra harha tehtxe. Ohxe roro tehtxe, kàhnawonye. Yaworon me xaxa tehtxe.

⁹ Amnyehra àmenhoye, ohyakanye. Ronmenhotho yawo rma, onà wyaro àkekonà, owyanye. Awawonyehra hak nahtxoko, anhá komo, àkekonà, owyanye. ¹⁰ Anhá komo tatoko rma rowya, anar kom hokohra àro wyaro àkekonà, Kryestu mryenonàhnà kom hokohra mak ha.

Kryestu mryenon mosonà katxho kom hok haxa ryhe, àro wyaro àkekonà.

Thenyehra natxow hamà, anhá komo, yukryeka hon komo, Kryestu mryenonàhnà komo. Anaro rha vos hokon komo rma nyamoro hamà, katxhonano hoko tehohkaxem komo xarha, anar komo katxhotho yany komo xarha, thoryenà ro komo kuknon hokon komo xarha. Nyamoro rma, kwawonye roro rma natxow hamà. Yukryeka ho rma hak kehtokonye, kwawonye roro rma natxow hamà. Nyamoro hokohra ryhe, awawonyehra hak nahtxoko, àkekonà.

¹¹ Kowtà komo mosonà katxho kom hok haxa ryhe, àro wyaro àkekonà. Atxke tehtokonye, awawonyehra hak nahtxoko, anaro rha vos hoko tehtokonye, katxhonano hoko tehohkaxem me tehtokony xarha, toto horyenà ro komo kuknon hoko tehtokony xarha, toto wàràhyakany me tehtokony xarha, tányerhontaxem me tehtokony xarha, anar komo katxhotho yany me tehtokony xarha. Àro wyaro atxke tehtokonye, awawonyehra harha hak nahtxoko. Ayakoronye asahxemtobra hak nahtxoko.

¹²⁻¹³ Urohnà ryhe, Khoryenkom haxa ryhe, atxke manatxhe kany me naha, toto komo wya, Kryestu mryenonàhnà komo wya. Oyowtà komo wya haxa ryhe, atxke manatxhe kany me tehxye manatxhe, Kryestu mryenon komo wya mak ha. Atxke ehtokonye, atxke manatxhe kany me tehxye manatxhe, àwyanye. Àro ke, okukur komo àhanatanàhtxoko, atxke rma haxa esnàr ke.

Ohsamnohpàra harha exko hampànà, katxoko, àwya.

6

Tatameryekahoryehra mak manatxhe ha katxhàrà on ha.

¹ Àsok hana manatxow ha. Anatoko natameryeketxow hana, okukur komo, towtà kom yakoro. Owto yoh komo hyaka tetxow hatà, tatameryekaxem komo. Khoryenkom hutwanyehná komo hyaka rma tetxow hatà, àwyanye tonytxanàr kom horà. Àhyakanye àtohra tehxye natxhe, Khoryenkom hutwanyehná me esnàr kom ke. Kryestu mryenon komo hyaka haxa, tkukur komo hyaka rma, tàtohye natxhe, àwyanye tonytxanàr kom horà.

² Amnye yukryeka yoh me harha tehxatxow hatà, kàwyamo, Kryestu mryenon komo. Yukryeka hon komo tenytxetxow hatà, ohxe manatxhe, atxke manatxhe, tawro horà. Àro wyaro uhutwahra kat manatxowà. Àro ke, tano rma hak oyehtokonye, oyowtà komo yonytxanàr hoko tehxye manatxhe, atameryekatxho kom hoko. Enytxany kom menyxehra kat manatxowà. Tàywenyeken me rma kat manatxowà. ³ Kahe yawon komo xarha tenytxetxow hatà, amnye ha, ohxe manatxhe, atxke manatxhe, tawro horà. Àro wyaro uhutwahra kat manatxowà. Àro ke, tano rma hak kehtxoho kom hoko, onytxano ynye me tehxye tehxatxhe.

⁴ Àro ke, tatameryekantokonye, àtohra hak nahtxoko, okukur komo, owto yoh komo

hyaka, Kryestu mryenonàhnà komo hyaka. Nyamoro rma, oyosnakanye menyatxow hamà, Khoryenkom hutwahra esnàr kom ke. Àro ke, àhyakanye àtohra hak nahtxoko, okukur komo.

⁵⁻⁶ Toto yonytxany menyxehra kat manatxowà. Awawonye ehxera kat natxowà, toto yonytxanye ro komo, tàyweron komo. Ehxera ehtxoho kom hoye ro katà anar komo hyaka tetxowà, okukur komo. Àro hoye ro katà Kryestu mryenonàhnà komo hyaka tetxowà, tatameryekaxem komo, towtà kom yakoro. Àsok tawro hana. Awawonye ehxera tàyweron kom yehtoko, ohxehra manatxow hamà. Tàywenyeken kàwyamo kany me tehxorye manatxhe.

⁷⁻⁸ Àsok tawro hana mètetxow ha, owto yoh komo hyaka, àwyanye oyonytxanàr kom horà. Ayatameryekanàr kom ke ryhe mètetxow hamà, àhyakanye. Okukur komo rma, towtà komo wàràhyaketxow hatà. Anar komo xarha, towtà komo katxhotho yaryatxow hatà. Àro wyaro atxke oyehtxoho kom hoye ro matameryeketxow hatà. Àro hoye ro mètetxow hatà, àwyanye oyonytxanàr kom horà. Àhyakanye otontokonye rma, atameryekaxah me mosonyhetxow hamà. Tatameryekahoryehra mak manatxhe. Onà wyaro haxa kany me tehxorye manatxhe. Twàràhyakaxem me rma hak wehxe, kany me tehxorye manatxhe. Tasom me rma hak nahko, rokatxhotho, kany me tehxorye manatxhe. Tatameryekahoryehra mak manatxhe ha.

⁹⁻¹⁰ On hutwahra kat manatxowà. Anhàtho komo, Khoryenkom yowto hon mehra ro mak

natxhe hampànà. Anaro rha wos hokonotho komo, thoryenà ro komo kuknonà hokonotho komo xarha, anar kom hetx hokonotho komo xarha, anar komo ynyo hokonotho komo xarha, kàrà rye rma othokonotho komo xarha, wosà rye rma othokonotho komo xarha, temenyemàtho komo xarha, katxhonano hoko tehohkaxemàtho komo xarha, tànyerhontaxemàtho komo xarha, wàràhyakano ynyetho komo xarha, anar komo katxhotho yanyetho komo xarha, àro wyaron komo rma, Khoryenkom yowto hon mehra ro mak natxhe hampànà. Àro wyaron me oyehtokonye, osonkuhtohra ehtxok hampànà. Àna matà, Khoryenkom yowto hon me rma wehxaha, kahra ehtxok hampànà.

¹¹ Àro wyaro rma atxke mehxtatxkonà, amnyehra. Okukur komo rma, àro wyaro atxke nehxtatxkonà. Amnye rma haxa, anar me harha manatxow hamà. Towsah me harha naha, ayanhànàthà yamo. Khoryenkomo nenyhoryetxho me harha manatxhe, enyhoru hokono ro me oyehtxoho menye. Khoryenkomo wya, ronenyhoryetxho me harha manaha katxho me manatxhe. Àro wyaro anar me harha manatxhe, Txesusu Kryestu wayhàthàr hoye ro, Kohkomo rma wayhàthàr hoye ro, Khoryenkom yokato yahoxet yano me mak ha.

Anaro rha wos hokohra ro mak ehtxok hampànà katxhàrà on ha.

¹² Onà wyaro kany me tehxtatxow hamà, kàwyamo, Kryestu mryenon komo, kehutwanàr kom me. On hok ryehtoko, ohxe wehxa

hamà, kany me tehxatxow hamà, anaro rha hoko kehutwanàr kom me mak ha. Onà wyaro haxa ryhe àkehe. Ohxe kehutwatzho komo rma, anatoko ohxehra nay hana. Toto yonyhoryehra nay hana. Àro ke, àhokohra tehtxe. Anatoko, àro yanoto me tehxatxow hana, àhoko roro kesnàr kom ke mak ha. Àro ke, àhokohra tehtxe.

¹³ Nyah yonahnye me kakàhtotxownà hamà, Khoryenkomo. Àro ke, thosoke kakàhtotxownà, enahnye me kehtxoho menye. Amnye ehxera harha mpànà naha ha, nyahàtho, khosotàthàyam xarha. Ehxen me harha mpànà neryaha ha, Khoryenkomo, asahxemtohnà me harha kesnàr kom ke. Anar me mak naha, khun komo. Khun komo yakàhtoye, Khoryenkomo, tanoto me ehtxoho me. Khun kom yoh me rma naha, Kohkomo. Anaro rha wos hoko ehtxoho mehra mak nakàhtoye.

¹⁴ Khosotàthàyamo wyarohra mak naha, khun komo. Ehxen me harha texem mehra mak naha. Tanàmsom me haxa naha. Àsok tawro hana. Tahoxet yano me Kohkomo yanàmye, Khoryenkomo, àwayexemo kom waye. Tahoxet yano me rma rha, khunuthuyam xarha yanàmyaha.

¹⁵ Kryestu yoh me kehtokonye, noro wyano ro me nay hamà, khun komo. Àro wyaro uhutwahra kat manatxowà. Kryestu wyano ro ryhe, anaro rha wos hokohra hak nahko. Anaro rha kàrà hyaka tàtosom kom hokohra hak nahko. ¹⁶ Onà wyaro uhutwahra kat manatxowà. Anaro rha kàrà hyaka tàtosomà hyawo kehtokonye, noro rye me naha, khun komo, wos hun yakoro. Àsok tawro hana. Onà wyaro nken hamà, àmenhosahonhàrà.

Asakononhàyamo, towenyxano wyaro harha mpànà naha ha.

Àro wyaro rma nkehe, àmenhosahonhàrà. Àro ke, noro rye me harha nay hamà, khun komo, wos hun yakoro. ¹⁷ Kohkom yoh me kehtokony haxa ryhe, noro rye me nay hamà, kokato komo, Kohkom yokato yakoro.

¹⁸ Anaro rha wos hokohra ro mak ehtxok hampànà. Àhokonye oyehtokony haxa ryhe, tatanàhnohso harha naha, ohunuthuyamo. Anaro ayanhàn kom hoko oyehtokonye, atanàhnohpàra rma naha, ohun komo. Anaro rha wos hoko oyehtokony haxa ryhe, tatanàhnohso harha naha.

¹⁹ Onà wyaro uhutwahra kat manatxowà. Ohun komo rma, Khoryenkom yokato mèn me naha, ohnawonye noro yesnàr ke. Khoryenkom nàmàtho rma noro ha. Owyano ro kom mehra harha naha, ohun komo. Kohkomo wyano ro me harha naha. ²⁰ Tàwyano ro me ehtxoho yehemaye, noro ha, twayehrà ke mak ha. Àro ke, anhà hokohra hak nahko, ohun komo. Àro wyaro ohxe oyehtokonye, ohxe rma rha tonyxem me nay hamà, Khoryenkomo, oyoh kom me tesnàr ke.

7

Àhehnà ro me kehtxoho komo ohxe naye ohxehra kat naye katxhàrà on ha.

¹ Anaro rha hoko màmehetxoko, rohyaka. Anaro rha hoko, uhutwamohsoko, amna wya, màmètxoko. Àro ke koyukyatzow hamà. Onà wyaro htxero màmètxoko. Àhehnà ro me kehtxoho komo, ohxe naye, ohxehra kat naye, màmètxoko.

Onà wyaro koyukyatzhe. Àhehnà ro me kehtxoho komo rma, ohxe naha. ²Omnyam haxa ryhe, tàhye tehxye manatzhe. Àsok tawro hana, ayanhàn kom hoko oyehohkanàr kom ke, anaro rha wos hoko oyehohkanàr kom ke. Àro ke, ohetxe ro komo ahohtxoko, anaro rha wos hoko oyesnàr kom hona. Woràskomo komo y, omnyam xarha, onyo ro komo ahohtxoko.

³ Osowyomahra ehtxoko, ohetx hona. Woràskomo komo y, omnyam xarha, osowyomahra rma rha ehtxoko, onyo hona. ⁴Àsok tawro hana. Ohunu rma yoh mehra harha manatzhe. Thetx hun yoh me harha naha, ànyo. Àro wyaro rma rha, tànyo hun yoh me harha naha, àhetxe. Àro ke osowyomahra ehtxoko. ⁵Onà wyaro tkahorye mak naha. Àyonà y, mexe nyhe txko othokohra hak tesnye, Khoryenkom yakoro kàrwonàmrà hoko kehtxoho me, tkahorye naha, owyanye. Àna hamà, othokohra hak tehyan hamà, mexe nyhe txko, tkahorye naha, ohetx komo wya. Àro wyaro àme rye oyosonytxatxhenye, mosowyometxow hamà, Khoryenkom yakoro orwonàmrà kom hoko oyehtxoho menye. Mexehra nyhe rma othokohra ehtxoko. Mex haxa oyehtokonye, mehohketxow hana, ayanhàn kom hoko, anaro wos hoko, anaro kàrà hoko xarha. Satanas yano me mehohketxow hana, ayanhàn kom hoko. Anaro hoko oyehohkantokonye rma, osowyomahra manatzow hamà, noro hona, ohnawonye ahoxemra oyesnàr kom ke. Àro ke, mexehra ehxah me àto rye harha ehtxoko.

⁶ Àro wyaro rma kxananàhyatxhe. Ohehtatxok xaxa mak hampànà kahra mak wehxaha. Onyontatxok xaxa mak hampànà kahra rma rha wehxaha. Onà wyaro marma àkehe, owyanye. Ohehtanàr xe oyehtokonye, ohehtatxoko, àkehe. Onyontanàr xe oyehtokonye, onyontatxoko, àkehe xarha.

⁷ Àhehra mak wehxaha, uro. Rowyaro rma rha àhehra toto komo yesnàr xe rma wehxaha haryhe, omeroro. Àme ryehra mak tehxtatxow hamà. Anar me rha tehxtatxow hamà, Khoryenkom yano me mak ha. Anar komo, tàhye natxow hamà, tànyonye xarha natxow hamà, Khoryenkom yano me. Anar komo, àhehnà ro me natxow hamà, ànyomnà ro me xarha natxow hamà, Khoryenkom yano me rma rha. Àro wyaro anar me rha keryatxow hamà, noro, tànewakryenàr me kesnàr kom horà.

⁸ Onà wyaro àkehe, àhehnà komo wya. Àhehnà ro me rma ehtxoko, rowyaro rma rha, àkehe, àwyanye, ehehkaxemo komo wya xarha. Ànyomnà ro me rma ehtxoko, àkehe xarha, ànyomnà komo wya, enyonkaxemo komo wya xarha. ⁹ Anatoko nehohketxow hana, nyamoro ha, tanhàn kom hoko, wos hoko, kàrà hoko xarha. Tehohkantokonye rma, osowyomahra natxow hana, wos hona, kàrà hona xarha. Tàhnawonye ahoxemra tehtxoho kom hoye ro hana osowyomahra natxow ha. Àro wyaro tehtokonye, thehtahorye natxhe. Tànyontahorye xarha natxhe. Àhehtatho komo rma, ànyontatho komo xarha, ohxe rma naha, tanhàn kom hoko ehohkatxho kom yoho rma haxa mak ha.

¹⁰ Tàhyem komo rma àhananàhyatxhe. Tànyonyem komo xarha àhananàhyatxhe. Urohnà rma, Kohkomo ryhe, onà wyaro khananàhtxownà hatà. Woràskomo komo y, otowhàra ro mak ehtxok hampànà, onyo komo hyaye, kekon hatà. ¹¹ Àhyayenye totowàtxhenye, anaro kàrà hokohra hak nahtxoko. Ànyomra rma hak nahtxoko. Tànyonhàyamo hyaka harha hak totxowà, àhyawonye roro harha tehtxoho menye. Kàrkomo kom hoko xarha, onà wyaro nkekon hatà, Kohkomo. Ohetx komo hyaye otowhàra ro mak ehtxok hampànà, kekon hatà.

Kryestu mryenon mehra ohetx yehtoko otowhàra rma ehtxoko àhyaye katxhàrà on ha.

¹² Kryestu mryenonàhnà komo hyawo oyehtxoho kom hoko xarha, khananàhyatxhe, uro. Àro hoko rma, khananàhpàrany mak nexeye, Kohkomo. Àro ke, onà wyaro khananàhyatxhe. Kryestu mryenon mehra ohetx yehtoko, otowhàra rma ehtxoko, àhyaye. Ohyawo rma tesnàr xe noro yehtoko, otowhàra ehtxoko, àhyaye. ¹³ Àro wyaro rma rha àkehe, woràskomo komo wya xarha. Kryestu mryenon mehra onyo yehtoko, otowhàra rma ehtxoko, àhyaye. Ohyawo rma tesnàr xe noro yehtoko, otowhàra ehtxoko, àhyaye. ¹⁴ Kryestu mryenon mehra onyo yehtoko, tonyhoryexem me rma noro yonyaha, Khoryenkomo, ohyawo esnàr ke mak ha, Kryestu mryenonà hyawo rma esnàr ke mak ha. Àro wyaro rma rha, Kryestu mryenon mehra ohetx yehtoko, tonyhoryexem me rma noro yonyaha, ohyawo esnàr ke mak ha, Kryestu

mryenonà hyawo rma esnàr ke mak ha. Enyhoryehná me haxa tàwya xenyetoko, enyhoryehná me rma rha ohokyamo yonyàràtho haryhe mà, àwya. Tonyhoryexem me mak ohokyamo yony-atxhe, Khoryenkomo. Àro ke, Kryestu mryenon mehra ohetx yehtoko, otowhàra rma ehtxoko, àhyaye. Kryestu mryenon mehra onyo yehtoko, otowhàra rma ehtxoko, àhyaye. Totowrà xehra nyamoro yehtoko, àhyawonye roro rma ehtxoko.

¹⁵ Totowrà komo xe tehtokony haxa ryhe, ohyayeny hak notowtxowà. Noro hyawo roro exko hampànà katxho mehra harha manatxhe, ohyayenye totowrà kom ke mak ha. Tàmryenon me kwahanonkatxownà, Khoryenkomo, toto kom hoko towahke roro kehtxoho menye. Àro ke, Kryestu mryenon mehra ehtokonye, towahke rma ehtxoko, onyo kom hoko, ohetx kom hoko xarha. Ohyayenye totowrà komo xe ehtokony xarha, towahke rma ehtxoko, àhokonye.

¹⁶ Totowrà komo xehra ehtokony haxa ryhe, àhyawonye rma ehtxoko. Onà wyaro àkehe, woràskomo komo wya. Tàhyawonye oyehtxoho kom hoye ro hana tonyhoryexem me harha natxow ha, onyo komo, Kryestu mryenonàhnà komo. Àro wyaro rma rha àkehe xarha, kàrkomo komo wya. Tàhyawonye oyehtxoho kom hoye ro hana tonyhoryexem me harha natxow ha, ohetx komo, Kryestu mryenonàhnà komo. Àro ke, àhyawonye roro rma ehtxoko.

Anar me oyesnàr komo xehra ehtxoko katxhàrà on ha.

17 Àsok hana manatxow ha, tàhye hana, àhehra haxa hana, tànyony hana, ànyomra haxa hana. Khoryenkom yano me àro wyaro manatxow hamà. Oskenotho rma wahanonkaye, tàmryenon me harha. Àro ke, àro wyaro roro rma ehtxoko. Anar me oyesnàr komo xehra ehtxoko. Àro wyaro rma rha kany me wehxaha, Kryestu mryenon komo wya xarha, anato rha tohsamnohsomà ro komo wya, omeroron komo wya.

18 Àro wyaro rma rha àkehe xarha, katanyyokotho kom hoko xarha. Khoryenkomo wya awahanonkantokonye, àsoken me hana mehxtatxkon ha, atanyyokosah me hana, atanyyokohnà me haxa hana. Atanyyokosah me oyehtokonye, àro wyaro roro rma ehtxoko. Atanyyokohnà me harha koteryan hamà kahra mak ehtxoko. Atanyyokohnà ro me haxa oyehtokonye, àro wyaro roro rma ehtxoko. Katanyyoken hamà kahra ehtxoko. 19 Esnaka rma haxa naha, katanyyokotho komo. Atanyyokohra kehtxoho komo xarha, esnaka rma rha naha. Kàwyanye Khoryenkom yoyuhtoho haxa ryhe, eho rma haxa naha.

20 Àsok hana mehxtatxkon ha. Àsokenotho hana wahanonkay ha, Khoryenkom ha. Àro wyaro roro rma ehtxoko. Anar me oyesnàr komo xehra ehtxoko. 21 Khoryenkomo wya awahanonkantokonye, àsoken me hana mehxtatxkon ha, ehematxhohnà ro me tanotomaxem me hana, anotomahnà ro me haxa hana. Tanotomaxemà ro me oyehtokonye, àro wyaro rma ehtxoko. Oseryehokahra ehtxoko. Anatoko onà wyaro nketxow hana, ayanotomanye ro komo. Anotomahnà

me harha exko, ohxe xak àtoko, ketxow hana. Àro wyaro àwyanye katxhe rma, anotomahnà me harha ehtxoko. ²² Kohkomo wya awahanonkantokonye, àsoken me hana mehxtatxkon ha, toto yanoto ro me hana, toto yanoto rohnàtho me haxa hana. Toto yanoto ro me rma oyehtokonye, anotomahnà ro me harha oytxownà, ayanhàn kom yanoto mehra harha mak ha. Àsok tawro hana. Toto yanoto ro rma, ayanhàn kom yanoto mehra harha manatxow hamà, oyohkom me harha noro yesnàr ke. Toto yanoto rohnàtho me haxa oyehtokonye, tanoto me harha oytxownà. Anotomahnà ro me ehxahotho rma, Kryestu yanoto me harha natxhe. ²³ Tanoto me oyehtxoho komo rma yehemaye, noro, twayehrà ke mak ha. Àro ke, toto yanoto ro me harha oyesnàr komo xehra ehtxoko. Kryestu yanoto me haxa ryhe ehtxoko. ²⁴ Àro ke, onà wyaro àkehe xarha, owyanye, rowtà komo y. Àsok hana mehxtatxkon ha. Àsokenotho hana wahanonkay ha, Khoryenkom ha. Noro yano me àro wyaro mehxtatxkon hamà. Àro ke, àro wyaro rma ehtxoko. Anar me oyesnàr komo xehra ehtxoko.

Àsoke ryhe natxowà amna yomsàr komo ànyomnà komo katxhàrà on ha.

²⁵ Onà wyaro màketxok xarha, onmenhothàyam yawo. Àsoke ryhe natxowà, amna yomsàr komo, ànyomnà komo, màketxoko. Nànyontetxow katà. Ànyomra rma kat natxowà, màketxoko. Àro ke koyukyatzow hamà. Àro hoko rma khananàhpàrany mak nexeye, Kohkomo. Ryehutwatxho hoye ro ryhe koyukyatzow hamà.

Noro rwon yawo ro mak wehxaha, rohnàn yawo rma haxa esnàr ke mak ha.

²⁶ Àro ke, onà wyaro àkehe. Teryewhamnohsom me rma haxa tehxatxow hamà, kàwyamo, Kryestu mryenon kom kaxe. Àro ke, anar me oyesnàr komo xehra ehtxoko. Àsok kom oyehtokony hana, àro wyaro rma ehtxoko. ²⁷ Tàhye oyehtokonye, tàhye rma ehtxoko. Kotowyan hamà, àhyaye, kahra ehtxoko. Àhehra oyehtokonye, àhehra rma ehtxoko. Rohetxe wenyàn hamà, kahra ehtxoko. ²⁸ Owyanye ahosàtxhenye rma, ohxe rma man-atxhe. Atxke manaha katxho mehra rma man-atxhe. Àro wyaro rma rha natxhe, ànyomnàtho komo xarha. Tàwyanye tànyo komo yahosàtxhe rma, ohxe rma natxhe. Atxke manaha katxho mehra rma natxhe. Toseryehokaxem me mak natxow hamà, tànyonyem komo, tàhyem komo xarha. Anaro rha tomyawon kom hoko noseryehoketxow hamà, tàhye tesnàr kom ke mak ha, tànyonye tesnàr kom ke mak ha. Àro ke, onà wyaro àkehe. Àhehra rma ehtxoko, ànyomra rma ehtxoko, àkehe, oyoseryehokanàr kom hona mak ha.

²⁹ Rowtà komo y, onà wyaro àkehe xarha, owyanye. Mexehra manatxow hamà, tano, yukryeka ho. Tosomtatxaxem me mpànà naha ha, yukryeka. Àro ke, onà wyaro ehtxoko. Tàhyem komo, àhehnà komo wyaro harha hak nahtxoko. ³⁰ Tekhokaxem komo xarha, ekhokahnà komo wyaro harha hak nahtxoko. Teryehoryem komo xarha, eryehohnà komo wyaro harha hak nahtxoko. Tkatxho yehekatnye komo xarha, àkatxhomnà komo wyaro harha hak nahtxoko.

³¹ Yukryeka hon hoko twarawantaxem komo xarha, àwarawantahnà komo wyaro harha hak nahtxoko. Àsok tawro hana. Tosomtatxaxem me nay hamà, yukryeka honotho, omeroro.

³² Anaro rha oyomyawon kom hoko oyehtokonye, moseryehoketxow hamà. Oyoseryehokanàr komo xehra mak wehxaha. Kohkom hokon me natxow hamà, àhehnà komo. Noro yeryehotanàhrà xe natxow hamà. ³³ Tàhyem kom haxa ryhe, thetx komo yeryehotanàhrà xe natxow hamà. Àro ke, anaro rha tomyawon kom hoko rma haxa natxow hamà. Àro hoye ro noseryehoketxow hamà. ³⁴ Anar me rha nehutwetxow hamà. Anatoko, Kohkom hoko natxow hana. Anatoko, tomyawon kom hok haxa natxow hana. Àro wyaro rma natxow hamà, tàhyem komo. Àro wyaro rma rha natxhe, tànyonyem komo xarha. Tànyo komo yeryehotanàhrà xe natxow hamà. Àro ke, anaro rha tomyawon kom hoko rma haxa natxow hamà. Àro hoye ro noseryehoketxow hamà. Ànyomnà kom haxa ryhe, Kohkom hoko natxow hamà. Ohxe roro tehtxoho kom hoko natxhe. Tàhnewony xarha, enyhoru ro me tesnàr komo xe natxhe.

³⁵ Àro wyaro rma àkehe, ayakoronomanàr kom horà. Oyeryehokanàr kom horàhnà ryhe, ohxe roro oyesnàr kom horà haxa ryhe, Kohkom hokon me oyesnàr kom horà, àro wyaro àkehe. Kohkom hoko oyehtokonye rma, anaro rha oyomyawon kom hokohra oyesnàr komo xe wehxaha. Àro hoko rma oyoseryehokanàr komo xehra wehx-

aha, Kohkom hoko roro ohxe oyehtxoho menye.

³⁶ Àsok hana manatxow ha, oyomsàr kom hoko. Anatoko ànyontanàr komo xe manatxow hana. Anatoko ànyomnà ro me haxa esnàr komo xe manatxow hana. Anatoko onà wyaro màketxow hana. Amnyehra rma nemasontaye, romsàrà, ànyomra rma naha, màketxow hana. Tànyontahorye mak naha. Tàmpàra rma ryehtoko, atxke wehxan hamà, màketxow hana. Àro wyaro oyehtwantokonye, tàmtxoko rma. Nànyontatxow haka. Tànyontatxhenye rma, ohxe rma natxhe. Atxke manaha katxho mehra rma natxhe. ³⁷ Anatoko onà wyaro haxa màketxow hana. Ànyomnà ro me romsàr yesnàr xe wehxaha, tàmpànà ro me hak nahko, màketxow hana. Ekarymahra mak wehxakonà, toto wya. Mekarymay hawe, mosonà wya, katxho mehra mak wehxaha, màketxow hana. Tàmpànà ro me hak nahko kany me wehxaha, yaworo xaxa mak ha, anar me harha kahra ro mak wehxaha, màketxow hana. Àro wyaro oyehtwantokonye, tàmpàra rma ehtxoko. Ànyomnà ro me hak nahtxoko, oyomsàr komo. Àro wyaro tehtokonye, ohxe rma natxhe. ³⁸ Àsok tawro hana. Owyanye oyomsàr komo yàmtoho, ohxe nay hamà. Tàmpàranye oyehtxoho kom haxa ryhe, ohxe rma haxa naha.

³⁹ Tàwyanye tànyo yahosàtxhe, àhyaye totowhoryehra ro mak natxhe, àhetx komo. Noro wayehpàra ro rma haka, àhyaye totowhoryehra natxhe. Àwayhàtxhe, anaro hak yahohtxowà. Ahosnàr xe tehtokonye, benyxan hak yahohtxowà. Tahohsomà rma, Kohkomo

mryenon me hak nahko. ⁴⁰ Ànyomra rma tehtokony haxa ryhe, teryehorye we natxhe ha. Tànyontaxem kom yoho rma haxa teryehorye we natxhe ha. Àro wyaro rma uhutwehe. Rowya uhutwatxho rma, Khoryenkom yokato yano me we naha ha.

8

Àsoke ryhe tehxatxowà woto hoko ehxen kuknonà wya tàmsahotho hoko katxhàrà on ha.

¹ Onà wyaro màketxok xarha, onmenhothàyam yawo. Àsoke ryhe tehxatxowà, woto hoko, ehxen kuknonà wya tàmsahotho hoko, màketxoko. Thoryenà ro kom kuknonà yowakryetxow hamà, toto komo, Kryestu mryenonàhnà komo. Woto yàmýatxow hamà, ehxen kuknonà wya, màketxoko. Noro hun hoye rma tonyetxowà, tonohra kat tehxatxowà, màketxoko. Ehxen me ryhe amna nhutwehe, àro ke, ehxenà wya tàmsahotho rma tonosom me nay hamà, kehe amna, màketxoko. Yaworo muhutwetxow hamà. Onà wyaro haxa ryhe àkehe, owyanye. Yaworo owyanye uhutwatxho hoye rohra, oyowtà kom xe oyehtxoho kom hoye ro haxa ryhe, ehutwatxoko. Àro hoye ro rma, tonosom me naha, katxoko. Tonohnà me naha, katxok xarha. Àro wyaro ehutwatxoko, oyowtà komo xe oyehtxoho kom hoye ro mak ha. Àsok tawro hana. Yaworo uhutwane uro kany me kehtokonye, anar kom yoho nyhe tosonyatxow hamà. Osox kehtokony haxa ryhe, tatakonometxow hamà. ² Yaworo uhutwane uro kany me rma kehtokonye, uhutwatxehkahra rma

tehxatxow hamà. Omerorohra rma thutwetxow hamà. Thutwetxhe rma haryhe, atxke txko mak ha. ³ Khoryenkom xe kehtokony haxa ryhe, noro nhutwanàr me tehxatxhe. Tàmryenon me khutwetxow hamà, noro ha.

⁴ Toto horyenà ro komo, ehxen me nay hamà. Àro hoko rma, yaworo màketxow hamà. Kho-ryenkomo ryhe, tehxem me xaxa naha, noro marma mak ha. Anaro ehxera ro mak naha. ⁵ Amna horyenà ro omoro katxho rma, yak nay hamà, kahe hokon kuknonà rma, yukryeka hon kuknon xarha. Anaro rha hoko, onà wyaro nketxow hamà, toto komo. Amna horyenà ro omoro, ketxow hamà. Amna yohà omoro, ketxhe xarha.

⁶ Onà wyaro haxa ryhe tketxhe, kàwyamo. Townyxa mak naha, Khoryenkomo, noro marma mak ha, tketxhe. Kyàmkomomo rma noro ha. Noro yano me akàhtosah me naha, omeroron komo. Kàwyam xarha, noro yano me akàhtosah me rma rha tehxatxhe, noro yoyuknye ro me kehtxoho menye. Townyxa rma rha naha, Kohkomo xarha, tketxhe xarha. Txesusu Kryestu rma noro ha. Omeroro nakàhtotàhkaye. Noro rma, anar me harha ketxownà, toyuknye ro me kehtxoho menye. Anar kom haxa ryhe, toto horyenà ro komo rma, ehxen me nay hamà. Àro wyaro thutwetxow hamà.

⁷ Àro wyaro uhutwahra mak natxhe, kukukur komo. Amnyehra thoryenà ro kom kuknon hokono ro me nehxatxkonà, nyamoro xarha, anar komo wyaro rma rha. Tehxemà ro me thoryenà ro komo hutwetxkonà. Tehxemà

ro mokro katxho wya woto yàmyatxkonà. Àro wyaro texetxhàyam hoye ro, onà wyaro harha nehutwexow hamà. Toto horyenà ro komo wya tàmsahotho, tonohoryehra ro mak naha ha, ketxhe. Kàwyanye tonontoko, tatanàhnohyatxow hamà, Khoryenkomo nenyàr me, ketxhe. Àro wyaro tehutwantokonye, uhutwatxehkahra rma natxow hamà. Tatanàhnohsom me mak nehutwexow hamà. Àro ke, onà wyaro nketxow hamà. Tonohra wehxaha, ratanàhnohrà hona, ketxow hamà.

⁸ Tonony komo, tononyehná komo xarha, àme rye rma natxow hamà, Khoryenkomo wya. Kàwyanye tonontoko, ohxe rma tehxatxhe. Tonohra rma kehtokonye, ohxe rma tehxatxhe.

⁹ Onà wyaro tawro hona mpàn xenytxoko. Àna hamà, àro ke wonyen hamà, tawro hona mpàn xenytxoko. Tonohra ehtxoko katxho mehra wehxan hamà, tawro hona mpàn xenytxoko. Okukur komo uhutwatxoko. Tonohra wehxaha, ratanàhnohrà hona, kany komo rma uhutwatxoko.

¹⁰ Nyamoro rma oyonyatxow hana. Owyanye woto yononàrà yonyatxow hana. Anaro horyenà ro kom kuknon màn yawo ayasahxemtontokonye, oyonyatxow hana. Ohokonye rma nehohketxow hana. Moxamo wyaro wonyen hamà, ketxow hana. Ehxen kuknonà wya tàmsahotho rma wonyen hamà, moxamo wyaro, tonosom me naha kany komo wyaro, ketxow hana. Àro wyaro ohokonye tehohkatxho kom hoye ro ryhe, atxke harha nosonyatxow hamà. Atanàhnohsah me harha nosonyatxow hamà, tonohoryehra naha kany me tesnàr kom ke.

11-12 Owyanye tonosom me naha katxho hoye ro ryhe, atanàhnohsah me nosonyatxow hamà. Tonony me rma oyehtokonye, nyamoro xehra manatxow hamà. Onà wyaro katxho komo rma nyamoro ha, Kryestu wayehye, tàwya nyamoro yonyhoryetxho me, katxho komo rma, oyowtà komo rma. Nyamoro xehra manatxow hamà. Nyamorohnà, Kryestu rma xehra manatxow hamà. ¹³ Àro ke, onà wyaro kany me haxa ryhe ehtxoko. Woto yonohra harha wehxan hamà, kany me ehtxoko. Rowya tonotho hoye ro natanàhnohyatxow hamà, rowtà komo, àro ke tonohra harha wehxan hamà, atanàhnohpàra ehtxoho menye, kany me ehtxoko. Àro wyaro rma kany me wehxaha, uro.

9

Tànyahmahorye natxhe àrwo yonyhorunu yokary-many komo katxhàrà on ha.

¹ Àsok kat wehxano, owyanye. Toto yanoto ro me kat wehxano. Kohkomo nànyaknyàrà ro mehra kat wehxano. Noro yonyhera kat wex-eye. Txesusu rma yonyhera kat wexeye. Noro hyaka ratamoketxhàr hoye rohra katà, àmryenon me manatxowà. ² Onà wyaro nketxow hatà, anar komo, rohoko. Kohkomo nànyaketxho me ryhe mpe naye, ketxow hatà, rohoko. Àro wyaro kany me tehxoryehra manatxhe, omnyamo. Kohkomo nànyaketxho omoro kany me tehxorye manatxhe. Àsok tawro hana. Rowya noro yokarymatxhàr hoye ro, àmryenon me harha

mehtxownà. Àmryenon me oyehtxoho komo rma, noro nànyaketxho me rohutwamohsen hamà. ³Àro wyaro rma koskarymehe, toto komo wya. Yaworo haxa oskarymako, amna wya, kany komo wya, àro wyaro koskarymehe.

⁴ Tànyahmaxem me natxow hamà, Kohkomo nànyaknyàrà ro komo. Noro mryenon komo nànyahmanàr me natxow hamà. Àro ke, tànyahmaxem me rma rha wehxan hamà, uro xarha. Tànyahmahoryehra kat wehxano, owyanye. ⁵ Thetx komo yaryatxow hamà, anar komo, Kohkomo nànyaknyàrà ro komo, noro yowtà komo xarha, Petru xarha. Ekarymaxe tàtontokonye, thetx komo yaryatxow hamà, takoronye. Tànyahmaxem me rma rha natxow hamà, àhetx komo xarha. Tàhye ryehtoko, arhàra ryesnàràtho katà, owyanye. ⁶ Uro ànyahmatxoko kahra mak wehxaha, Kryestu mryenon komo wya. Ramor ke katamokyaha, ronyahrà yehekahtoho me. Àro wyaro rma rha naha, Bahnakme xarha. Amna xarha ànyahmatxoko, atamokhera amna yehtxoho me, kany me tehxoryehra kat amna naye, owyanye. Àro wyaro kany me tehxorye amna nay hamà.

⁷ Àsok hana natxow ha, arymano ynye ro kom ha. Tànyahrà komo yehekahtoho hokohra natxow hamà. Tkayaryet komo hyaka tatamoketxhàyam hoye ro, tànyahmaxem me natxow hamà. Àsok hana natxow ha, tànatkem komo xarha. Tànatàr komo yeher hoye nenahyatxow hamà, àhok tata-moketxhàyam hoye ro mak ha. Àsok hana natxow

ha, faka yonye ro komo xarha. Faka man-atàrà yowkur hoye nenyatxow hamà, àhok tata-moketxhàyam hoye ro mak ha. Àro wyaro rma rha tànyahmahorye natxhe, àrwo yonyhorunu yokary-many komo. Tàwyanye ekarymatxhàr hoye ro tànyahmahorye natxhe, tatamoketxhàyam hoye ro mak ha. Tonytxanyenhàyamo nànyahmanàr me rma natxhe.

⁸ Toto wya hananàhno ytxoho hoye ro, àro wyaro tànyahmaxem me natxhe, toto komo, tatamohxemà ro komo. Toto wya hananàhno ytxoho hoye rohra mak khananàhyatxhe. Khoryenkom karyehtan hoye ro haxa ryhe khananàhyatxhe. Toto wya hananàhno ytxoho wyaro rma rha naha, Khoryenkom karyehtan xarha. ⁹ Àsok tawro hana. Tàwya kàyweronàhyamantokonye, onà wyaro nmenhohoy hatà, Moyses heno.

Faka hotmompera ehtxoko. Ayanoto kom me ehtoko, nasànasà yakmeknyàr hok ehtoko, àhotmompera ehtxoko. Nasànasà hoye rma hak nenahno.

Àro wyaro rma nmenhohoy hatà, Khoryenkomo, noro heno wya. Faka nyahmahonàr marma katà hutwekonà, owyanye. ¹⁰ Àna matà, tanoto komo nyahmahonàr xarha hutwekon hamà. Àro wyaro tàwya àmenhohontoko, amna rma hutwekon hamà. Amna wya ekarymantoko, amna nyahmanàr hona ro amna nay hamà. Nat hokon komo wyaro amna nay hamà, enamnye komo wyaro rma, àhotnye komo wyaro xarha. Àhoko roro tehtokonye, eher hoye enahrà hona ro natxow hamà, nyamoro ha. Àro wyaro rma rha, amna

nyahmanàr hona ro amna naha.

¹¹ Amna yatamoketxhàr hoye ro, Khoryenkomo newakryetxho me manatxow hamà. Ekato me ewakryexah me manatxhe, amna hoye ro. Àro ke, onewakryenàr kom me tehxorye amna naha, amna nyahrà hoko, amna katxho hoko xarha. Onewakryenàr kom me tehxoryehra kat amna naye, owyanye. ¹² Anar komo mewakryetxow hamà, àwyanye ahananàhrà kom ke. Nyamoro yoho towakryehorye mak amna naha. Towakryehoryehra kat amna naye, owyanye. Nyamoro yohohra kat amna naye.

Towakryehorye amna nay hamà, owyanye. Onà wyaro kahra mak amna nehxakonà. Amna ewakryetxoko kahra amna nehxakonà, owyanye. Àsok tawro hana. Àrwo yonyhorunu yonytxanàr xe amna nehxakonà, owyanye. Kryestu ryhe, konyhoryeny kom me naha, katxho yonytxanàr xe amna nehxakonà, owyanye. Àro ke, amna ewakryetxoko kahra amna nehxakonà, owyanye enytxahtor hona. Ohxe owyanye enytxatxho me rma amna nenàmyakonà, ohxehra amna yehtxoho, ànyahpàra rma amna yehtxoho. Àsok make rma amna yehtxoho amna nenàmyakonà, ohxe owyanye enytxatxho me.

¹³ Khoryenkomo màn yonye ro heno komo yowakryetxhàrà muhutwetxow hamà. Khoryenkomo yur hoye, toto komo nàmàtho hoye rma nenahyatxkon hatà, nyamoro heno. Toto komo nàmàtho hoy xarha nonyetxkon hatà, eknàthàyam hoy hatà. Khoryenkomo wya tàmsahotho rma noro hatà. Tàwyanye

aknyohnàtoko rma, àhoye nonyetxkon hatà, Khoryenkom màn yonye ro komo. ¹⁴ Àro wyaro rma rha towakryehorye natxow hatà, àrwo yonyhorunu yokarymany komo, Kohkom yano me mak hatà. Nyamoro hoko rma, onà wyaro nkekon hatà, noro. Tonytxanyenhàyamo newakryenàr me hak nahtxoko. Àwyanye ekarymatxhàrà rma, tehemaxem me hak nahko, kekon hatà, Kohkomo.

Ehemahnà rma onà wekarymehe kany me wehxaha katxhàrà on ha.

¹⁵ Onà wyaro kahra mak wehxakonà, owyanye. Rowya ekarymatxhàrà ryhe, tehemahorye naha, ehematxoko, rowya, kahra wehxakonà. Àro wyaro kahra rma wehxaha. Owyanye ehemanàr horàhnà ryhe àmenhehe, ohyakanye. Onà wyaro haxa kany me wehxaha. Ehemahnà rma onà wekarymehe kany me wehxaha. Owyanye ehemanàr xehra mak wehxaha, ehemahnà rma onà wekarymehe kany me rma ryehtxoho me. Kahyehyan hana. Kwayehyan hana. Ehematxoko, rowya, kahra mak wehxaha.

¹⁶ Rano me rohra wekarymen hamà, àrwo yonyhorunu. Rano me ro rma ekarymantoko, ohxe wehxan hamà tawrotho haryhe, rowya. Ohxe wehxan hamà kahra mak wehxaha. Àsok tawro hana. Kohkom yano me haxa ryhe wekarymehe, anwekhànà ro yano me mak ha. Noro wya, ekarymak xaxa mak hampànà katxhàr hoye ro wekarymehe. Ekarymahra ryehtoko, tanàhnòhsom me wehxan hamà, rowya noro yanweknàr ke. ¹⁷ Rano me ro rma rowya

ekarymantoko, tehemaxem me nay hamà. Towakryexem me rma wehxan hamà. Rano me rohra mak wekarymehe. Àro ke, Kohkomo wya ekarymako katxho me wehxan hamà, noro yoyuknye ro me ryehtxoho me. ¹⁸ Towakryexem me rma wehxaha. Rowya ekarymanàrà rma, tehemaxem me rma naha. Ehematxho rma, onà wyaro naha. Rowya, ehemahnà rma onà wekarymehe tatoko, teryehorye wehxaha. Teryehorye ryehtxoho rma, ehematxho me naha. Tehemahorye naha katxho hoko rma, ehemahnà rma onà wekarymehe, àkehe. Àro wyaro tawro hoye ro teryehorye rma haxa wehxaha. Teryehorye ryehtxoho rma, ehematxho me naha.

Omeroron komo yanoto me koteryaha katxhàrà on ha.

¹⁹ Toto yanotohnà ro uro. Toto komo yoknàr xe mak wehxaha, Kryestu hyaka. Àro ke, toto komo yanoto me koteryaha. Toto yanotohnà rma, omeroron komo yanoto me koteryaha, Kryestu hyaka rowya soknàr kom horà, àhyaka thenyehnà komo yoknàr horà.

²⁰ Xuknewyana komo yoknàr xe wehxaha, noro hyaka. Àro ke, nyamoro wyaro koteryaha, àhyaka rowya soknàr kom horà. Tàyweronàhyamatxho hokon komo yoknàr xe wehxaha, àhyaka. Àro ke, àro hokon komo wyaro koteryaha. Àro hokonohnà rma, àro hokon komo wyaro harha koteryaha, àhyaka rowya nyamoro yoknàr horà.

²¹ Xuknewyanahnà komo yoknàr xe xarha wehxaha, àhyaka. Àyweronàhyamahnà komo

rma nyamoro hamà. Àyweronàhyamahna komo wyaro koteryaha, àhyaka rowya nyamoro yoknàr horà. Tàyweronàhyamaxem me rma wehxaha, Khoryenkomo nenyàr me, Kryestu nàyweronàhyamanàr me ryesnàr ke, noro yoyuknye ro me ryesnàr ke.

²² Onà wyaro kany komo xarha, àro hokohra wehxaha, ratanàhnohrà hona, kany komo rma yoknàr xe wehxaha, Kryestu hyaka. Àro ke, nyamoro wyaro àro hokohra rma rha koteryaha, àhyaka rowya nyamoro yoknàr horà. Àsok hana natxow ha, toto kom ha. Anar me rha natxow hamà. Àro ke anar me rha koteryaha, àwyaronye rma rha ryesnàr horà, Kryestu hyaka rowya ukukur komo yoknàr horà, noro nenyhoryenàr me harha esnàr kom horà.

²³ Àro wyaro rma koteryaha, tonytxaxem me rma haxa àrwo yonyhorunu yehtxoho me. Àro hoye ro towakryexem me natxow hamà, toto komo. Towakryexem me nyamoro yehtoko, towakryexem me rma rha wehxaha, uro xarha.

Ranhàn yoho ryesnàr hoko rma haxa wehxaha katxhàrà on ha.

²⁴ Àsok hana notkukmetxow ha, toto kom ha. Tàkràt kom hoko notkukmetxow hamà, anar kom yoho karyhe tesnàr kom horà. Yak natxhe, totkukmaxem komo. Townyxano ryhe, moxam yohon omoro katxho me nay hamà. Àro ke, karyhe rma haxa tetxhe, moxam yohon omoro katxho me tesnàr kom horà. Àro wyaro rma rha, karyhe rma haxa ehtxoko, ekato me, enyhoru omoro katxho me oyesnàr kom horà. ²⁵ Otkukmahra rma hak

tehtokonye, nosenymetxhe, karyhe tàtonàr kom horà, moxam yohon omoro katxho me tesnàr kom horà. Moxam yohon omoro katxho komo rma, tkatxho komo yahohsatxow hamà. Katxhonano rma àro ha, ànahosnàr komo. Tanhàntaxemà rma àro ha. Dahosnàr kom haxa ryhe, kowakryetxho komo rma, anhàntahnà ro me naha. Àro ke toseny-matxe, ekato me, kàwyanye ahohtoho me.

²⁶ Enyhoru omoro katxho me ryesnàr hona ro rma haxa wehxaha, uro. Àro ke, karyhe rma haxa wehxaha, ekato me. Àsok hana nohtaymetxow ha, toto kom ha. Totkukmantokonye nohtaymetxow hamà. Tohtaymantokonye, ànyàrhàrahra mak tax tax ketxhe, othoko. Àsok tawro hana. Moson yohon omoro katxho me tesnàr kom xe natxow hamà. Àro wyaro rma rha, ranhàn yoho ryesnàr hoko rma haxa wehxaha. ²⁷ Rohun yanoto mehra mak wehxaha. Rohun yano me hak keryehotaxe kahra mak wehxaha. Rano me ro rma eryehotahra ro mak wehxaha. Àro wyaro rma wehxaha, Khoryenkomo wya roxanomkahnohrà hona, enyhoru omoro katxho mehra ryesnàr hona. Anar komo wya ekarymany me wehxan hamà. Anar komo wya ekarymanyenhàrà rma, atxke wehxan hana. Khoryenkomo nxanomkahnohrà me wehxan hana. Àro wyaro ryesnàr hona rma wenyaha.

10

Khoryen heno komo wyarohra tehtxe katxhàrà on ha.

¹ Rowtà komo y, Khoryenkomo wya atxke manatxhe hampànà katxho hona mpàn xenytxoko. Khoryen heno komo yexetxhàrànhàrà hutwahkahpàra ehtxoko. Kahrutun ke nyamoro heno kurunhekon hatà, Khoryenkomo. Tuna ymo hkotosah yarye natxownà xarha tà. ² Àro wyaro rma nkurunhotxownà hatà, Moysesà mryenon me harha tàwya uhutwamohsotho menye. Kàwyamo ryhe, kataymomnàtokonye, Kryestu mryenon me harha tehutwamohsetxow hamà. Àro wyaro rma rha, Moysesà mryenon me harha nehutwamohsotxownà hamà, nyamoro heno, kahrutun ke ukurunhoxemo komo, tuna ymo hkotosah yarye àtoxemo komo. ³ Mana yonahyatxkon xarha tà. Toto yano menohnà rma yonahyatxkon hatà. ⁴ Twokru komo xarha yonyatxkon hatà. Toto yano menohnà rma rha yonyatxkon hatà, toh yaye omohsaho rma hatà. Tohu rma, Kryestu kuknon me nehxakon hamà. Kryestu ryhe, akoronye tekon hamà, tàwya àwokhanàr kom horà.

⁵ Àro wyaro towakryexem me rma haxa nehxatxkon hatà, nyamoro heno. Khoryenkom yoyukhura mak nehxatxkon hatà, ukukuru heno komo, thenyenhonà heno komo. Àhokonye rma eryehohra nehxakon hamà, noro ha. Àsok tawro hana. Nanàhnohtxownà hatà. Ahehnawo rma tehtokonye, wayehtxownà heno hatà.

⁶ Nyamoro heno yexetxhàrànhàr hoye ro, onà wyaro thananàhsom me tehxatxow hamà. Nyamoro heno wyaro oyesnàr kom hona mpàn xenytxoko, katxho me tehxatxow hamà. Tanhàn

kom hoko rma haxa nehohketxkon heno hatà. Nyamoro heno wyarohra tehtxe. Kanhàn kom hoko ehohkahra tehtxe.

⁷ Ukukuru heno komo, tànakàhtothàyam hokon me nehxatxkon hatà. Amna horyenà ro omoro katxho hokon me nehxatxkon hatà, ehxen kuknon hokon me mak hatà. Àro hoko rma nasahxemtetxkon hatà. Manhèttxkon xarha tà. Àro wyaro exetxhàyamonhàrà yokarymehe, àmenhosahonhàrà. Nyamoro heno wyarohra ehtxoko. Ehxen kuknon hokohra ehtxoko.

⁸ Anaro rha wos hoko nehxatxkon xarha tà, ukukuru heno komo. Àro hoye ro wayehkatxownà hatà, Khoryenkomo. Thenyenohnà heno komo rma wayehtxownà hatà, 23.000 heno komo rma hatà. Àro rye ho rma wayehtàkatxownà heno hatà. Nyamoro heno wyarohra tehtxe. Anaro rha wos hokohra tehtxe.

⁹ Mana hoko nàrwonatzkon xarha tà, ukukuru heno komo, Kohkomo nàmrà hok hatà. Ohsànàhpàra noro yehtxoho rma kukmetxkon haryhe tà. Nohsànàhye mak hatà, noro ha, nyamoro heno hoko. Okoye nyakye hatà, eskany komo. Wayehtxownà hatà, toto heno komo, eskaxemo heno komo. Nyamoro heno wyarohra tehtxe. Ohsànàhpàra Kohkom yehtxoho kukmahra tehtxe.

¹⁰ Khoryenkom yanoto kom hoko nàrwonatzkon xarha tà, ukukuru heno komo. Àro ke, anàhnohnye komo nyakye hatà, kahe yaye. Noro rma nanàhnohtxownà hatà, Nyamoro heno wyarohra ehtxoko. Khoryenkom yanoto kom hoko àrwomra ehtxoko.

11 Àro wyaro nanàhnohtxownà hatà, Khoryenkomo. Àro hoye ro onà wyaro kany me rma nehxakon hamà, kàwyanye. Nyamoro heno wyaro atxke oyesnàr kom hona mpàn xenytxoko kany me nehxakon hamà, kàwyanye. Kàwyamo ryhe, yukryeka heno komo yosomtatktxho hahnok ehtoko, tan tehxatxhe. Kàwyamo rma khananàhyatxkonà, Khoryenkomo. Tàwya nyamoro heno yanàhnohàthàrànhàrà menhohoye, khananàhrà kom horà. ¹²Àro ke, onà wyaro tawro hona mpàn xenytxoko. Ohxe wehxaha tawro hona mpàn xenytxoko. Owyanye ohxe wehxaha tatoko rma, ayanhàn komo ayahohsatxow hana.

¹³Onà wyaro kahra mak ehtxoko. Rarymanyero me nay hamà, ranhànà, anar komo yoho rma haxa tkukmaxem me ryesnàr ke, kahra ehtxoko. Àme rye rma tkukmaxem me manatxow hamà, anar kom yakoro. Àro ke, onà wyaro kahra ehtxoko. Anar kom yoho rma haxa tkukmaxem me wehxan hamà, kahra ehtxoko. Tkukmaxem me rma oyehtokonye, ayakoronometxhe, Khoryenkomo, tàrwon yawo ron kaxe. Ayakoronometxhe, ayanhàn kom hokohra oyesnàr kom horà, oyohonyehra esnàr horà. Àhok oyesnàr komo xe oyehtokonye, onà wyaro nkehe, ohnawonye. Onà wyaro haxa exko, àhokohra oyehtxoho me, kehe, Khoryenkomo, ohnawonye. Owyanye noro yonytxantoko, ayarymahranye ro mak naha ha, ayanhàn komo. Eyukhura rma menàmyatxhe, tkukmaxem me oyehtokonye.

Amna horyenà ro omoro katxho hokohra ehtxoko katxhàrà on ha.

¹⁴ Àro ke, onà wyaro àkehe, owyanye, ronàhnàn komo y. Amna horyenà ro omoro katxho hokohra ro mak ehtxoko.

¹⁵ Yaworon hutwanye ro omnyamo. Yaworon hutwany komo rma àhananàhyaha. Àro ke, ronekarymanàrà uhutwatzoko. Àsoke ryhe naye, yaworohra katà, yaworo haxa katà. Omnyamo rma uhutwatzoko.

¹⁶ Kàwyanye Kohkomo wayhàthàrà hutwantoko, kwokru komo tenyatzhe. Àro hoko rma tårwonatzhe, Khoryenkom yakoro. Ohxe onàmàthàrà onà tketzhe, àwya. Kàwyanye enàtoko rma, Kryestu yohà rye me tehxatzhe, kàwyamo, omeroro. Noro yekamsuhkatxhàr hoye ro towakryexemà rye me tehxatzhe. Ekeyu xarha tàkràsketzhe. Kàwyanye toknutoko, Kryestu yohà rye me rma rha tehxatzhe. Noro wayhàthàr hoye ro towakryexemà rye me tehxatzhe. Àro wyarohra kat tehxatzowà, owyanye. ¹⁷ Towsyaxa naha, ekeyu, dàkràskanàr komo. Kàwyam haxa, thenyehra tehxatzhe. Àro rye mak tokyatzhe ha. Àro ke, thenyehrà komo rma, noro rye me tehxatzhe, àro rye rma yoknye me kesnàr kom ke.

¹⁸ Àsok hana nehxatzkon ha, Ehsayewyana heno kom ha. Toknàthàyamo yàmyatzkon hatà, Khoryenkomo wya. Tàmsho tho hoye rma nonyetzkon hatà, tàmnye komo. Tàwyanye tonontoko rma, Khoryenkomo wya tàmsho tho yohà rye me nehxatzkon hamà. Àro wyaro rma rha, Kryestu yohà rye me tehxatzhe. Kàwyanye

enàtoko, toknutok xarha, Kryestu yohà rye me tehxatxhe, kàwyanye noro wayhàthàrà hutwantok mak ha.

¹⁹ Àro ke, toto komo newakryenàr hokohra ro mak ehtxoko. Amna horyenà ro omoro katxho hokohra ehtxoko. Ehxenà ro me nay hamà, ànewakryenàr komo. Ànàmrà komo rma, ehxenà wya tàmsom me nay hamà. ²⁰ Worokyamo komo wya haxa tàmsom me naha. Tàwyanye ehxen kuknonà yowakryentoko, Khoryenkomohnà, worokyamo kom haxa yowakryetxhe. Tàwyanye ewakryentoko rma, worokyamo yohà rye me natxow hamà. Worokyamo yohà rye me oyesnàr komo xehra mak wehxaha. ²¹ Àro ke, ehxen kuknon yowakryenàr hokohra ro mak ehtxoko. Àhok oyehtokony haxa, ekeyu yokhura tehxorye manatxhe. Kohkomo wya, rohun kuknonà rma onà katxho rma yokhura tehxorye manatxhe. Noro wya, rokamsukuru kuknonà rma onà katxho rma yonhàrà tehxorye manatxhe, worokyamo yowakryenàr hoko oyesnàr kom ke mak ha. ²² Ekeyu kràskany komo rma, worokyamo yowakryenàr hoko oyehtokony xarha, Kohkomo makuyatxow hamà. Anakuynyàr komo rma yoho mosonyatxow hamà. Noro yakuynye mehra tehtxe. Noro rma, kohonye rma haxa nay hamà.

Ohxe roro ehtxoko toto komo yatanàhnòrà hona katxhàrà on ha.

²³ Onà wyaro kany me tehxatxow hamà, kàwyamo, Kryestu mryenon komo, kehutwanàr kom me. On hok ryehtoko, ohxe wehxan hamà, kany me tehxatxow hamà, anaro rha

hoko kehutwanàr kom me mak ha. Onà wyaro haxa ryhe àkehe. Ohxe kehutwatxho komo rma, anatoko ohxehra nay hana. Toto yonyhoryehra nay hana. Àro ke, àhokohra tehtxe. ²⁴ Àsoken kom hok oyehtokony hana, oyosowakryenàr xehra mak ehtxoko. Oyowtà komo yowakryenàr xe haxa ehtxoko.

²⁵ Àro ke, onà wyaro ehtxoko, woto yonotho hoko. Anatoko woto mehekahtyatxow hana, woto yàmnye ro komo wya. Àsok makeno rma ehekahtxoko, omeroro mak ha. Noro rma tonotxoko. Noro hoko rma, onà wyaro kahra mak ehtxoko. Ehxen kuknonà wya tàmsah kukutho mehra naye, kahra ehtxoko, tàmnje ro komo wya. Onà wyaro rma ehutwahra ehtxoko, ohnawonye. Àsok hana nay ha, ohxe hana, ohxehra haxa hana. Rowya tonontoko, katanàhnohyano, kahra ehtxoko, ohnawonye. Àro wyaro kahra rma tonotxoko. ²⁶ Àsok tawro hana. Kohkom katxho me nay hamà, yukryeka, yukryeka hon xarha, woto xarha, omeroro. Àro ke, woto ohxe nay hamà, omeroro. Tonosom me rma nay hamà.

²⁷ Anatoko asahxemtoso ayanyekyatxow hana, toto, Kryestu mryenonàhnà. Otonàr komo xe oyehtokonye, àtotxoko. Woto tonotxok xarha, tx-exaho rma, àsok makeno rma. Ehxen kuknonà wya tàmsah kukutho mehra naye kahra mak ehtxoko, ayanyeknyenhàyamo wya. Onà wyaro rma ehutwahra ehtxoko, ohnawonye. Àsok hana nay ha, ohxe hana, ohxehra haxa hana. Rowya tonontoko, katanàhnohyano, kahra ehtxoko, ohnawonye. Àro wyaro kahra rma tonotxoko.

²⁸ Anatoko tonohra ehtxoko. Onà wyaro kany kom yehtoko, tonohra ehtxoko, ehxen kuknonà wya tàmsah kukutho me nay hatà, mosonà, kany kom yehtok mak ha. Nyamoro rma, onà wyaro kany me rma natxow hamà. Tonohoryehra naha, rowya tonontoko, katanàhnohyaha, kany me rma natxow hamà. ²⁹ Omnyamohnà, nyamoro haxa, àro wyaro kany me natxhe. Omnyamo rma, tonohra ehtxoko, tonohra rma rha nyamoro yehtxoho me, tatanàhnohsom mehra ehtxoho menye. Tonosom me rma naha, woto, omeroro, kany me tehxtaxow hamà. Tonohra mak tehxtaxhe, kowtà komo wya tonohoryehra naha tawro ke mak ha. Kàwyanye tonontok haxa, onà wyaro nketxow hana, nyamoro ha. Atxke manatxhe, owyanye tononàr ke, ketxow hana, kàwyanye. Àro ke, tonohra tehtxe. ³⁰ Kàwyanye, apa y, ohxe onàmàthàrà mosonà katxho rma yonohra tehxtaxow hamà. Kàwyanye tonontok haxa, kwàràhyaketxow hana, anaro komo. Kàwyanye, apa y, ohxe onàmàthàrà mosonà, katxhe rma, kwàràhyaketxhe rma, anar me tehutwanàr kom ke mak ha. Àro ke tonohra tehtxe, àwyanye kwàràhyakanàr kom hona.

³¹ Enyhoru me xaxa Khoryenkomo xenyhotxoko, toto komo wya. Àsoken kom hok hana oyehtokonye, enyhoru me xaxa noro xenyhotxoko, oyomyawon kom hok hana, woto yonotho hok hana, ayasahxemtotho kom hok hana. Anaro rha hoko oyehtokonye, enyhoru me xaxa noro xenyhotxoko, toto komo wya.

³² Ohxe roro ehtxoko, toto komo yatanàhnohrà

hona. Xuknewyana komo yatanàhnòhrà hona, Xuknewyanahnà komo xarha yatanàhnòhrà hona, Khoryenkomo mryenon komo xarha yatanàhnòhrà hona, omeroron komo rma yatanàhnòhrà hona, ohxe roro ehtxoko.

³³ Àro wyaro rma rha wehxaha, uro xarha. Toto komo yakoronomanàr xe rma haxa wehxaha. Àsoken kom hok ryehtok hana, akoronomanàr komo xe rma wehxaha. Uro rma, rosowakryenàr xehra mak wehxaha. Thenyenojnë komo yowakryenàr xe haxa wehxaha, Khoryenkomo nenyhoryenàr me esnàr kom horà.

11

¹ Àro wyaro rma rha nehakon hamà, Kryestu. Noro hoko rma kehohkehe, noro wyaro rma rha ryesnàr horà. Omnyam xarha, rohoko ehohkatxoko, rowyaro rma rha oyesnàr kom horà.

Woràskomo kom hak tuyhuthur komo womtotxowà katxhàrà on ha.

² Ohxe manatxow hamà, àkehe, owyanye. Àsok tawro hana. Rohutwahkahpàra manatxow hatà. Rowya ahananàhtoho kom yawo ro xarha manatxow hatà. Rowya ahananàhtoho komo rma, Kohkomo nekarymatxho me naha. Noro nànyaketxho ro komo nekarymatxho me rma naha. Àro yawo ro rma manatxow hatà. Àro ke, ohxe manatxow hamà, àkehe, owyanye.

³ On hutwaha mak manatxow hamà. Uhutwanàr xe rma wehxaha, owyanye. Thetx kom yoh me natxhe, kàrkomo komo. Kryestu ryhe, kàrkomo kom yoh me naha. Khoryenkomo ryhe, Kryestu

yoh me naha. Àro wyaro uhutwanàr xe wehxaha, owyanye.

⁴⁻⁵ Àro ke, oyohsamnohnàtokonye, onà wyaro mpàn ehtxok ha. Woràskomo kom hak tuyhuthur komo womtotxowà. Kàrkomo kom haxa ryhe, tuyhuthur komo womtohra hak nahtxoko. Khoryenkom yakoro tàrwonàmnàtokonye, Khoryenkomo rwonà yokarymantok xarha, àro wyaro rma hak nahtxoko. Tàwyanye tuyhuthur komo womtontok haxa, atxke tonyxem me natxhe, kàrkomo komo. Woràskomo kom haxa ryhe, tuyhuthur komo womtohra tehtokonye, atxke tonyxem me natxhe. Àhpohnà komo wyaro atxke tonyxem me natxhe. ⁶ Tuyhuthur komo womtonàr xehra tehtokonye, tehpokahorye natxhe. Onà wyaro kany me mak natxow hamà, woràskomo komo. Ehpokahra wehxaha, rohyahamrà hona, kany me mak natxhe. Àro ke, tuyhuthur kom hak womtotxowà, àhyahampàra rma tesnàr kom horà. ⁷ Àsok tawro hana, onà wyaro Khoryenkomo wya kakàhtonàr kom ke hamà. Kàrà yakàhtoy hatà, tàwyaro ehonomnà me ehtxoho me. Ehonomnà me xaxa Khoryenkomo yonyhen hamà, kàrà, ehonomnà me rma rha tesnàr ke. Àro ke, tuyhuthuru komo womtohra hak nahtxoko, kàrkomo komo, ehonomnà me tesnàr kom ke. Onà wyaro haxa ryhe natxhe, woràskomo komo. Kàrkomo komo yoyuknye me natxhe. Ehonomnà me kàrkomo komo yonyhetxow hamà, eyuknye kom me tesnàr kom ke. Àro ke, tuyhuthur kom hak womtotxowà, kàrà yoyuknye me tesnàr kom ke.

⁸ Àsok tawro hana. Aknaw yotxhotho hoye ryhe, wos yakàhtoy hatà, Khoryenkomo. Wos yotxhotho hoyehra mak kàrà yakàhtoy hamà. ⁹ Kàrà hyawon me ryhe wos yakàhtoy hatà. Wosà hyawon mehra mak kàrà yakàhtoy hamà, ehxera rma hak wos yesnàr ke hamà. Àro ke, wos yoh me nay hamà, kàrà.

¹⁰ Àro ke, tuyhuthur komo womtony me natxhe, woràskomo komo, kàrà yoyuknye me tosonyhotho menye. Àsok tawro hana. Kahe yawon komo nenyàr me natxow hamà. Àro ke, tuyhuthur kom hak womtotxowà, kàrà yoyuknye me tosonyhotho menye.

¹¹ Onà wyaro kahra mak tehxatxow hamà. Rosnaka nay hamà, wosà, kahra tehxatxhe. Àro wyaro rma rha, wos me kehtokonye, rosnaka nay hamà, kàrà, kahra tehxatxhe. Kòhkom yoh me kehtokonye, àme rye tehxatxhe, kàrà, wos yakoro. Ehxera wos yehtoko, ohxehra kàrà yesnàràtho haryhe mà. Àro wyaro rma rha, ehxera kàrà yehtoko, ohxehra wos yesnàràtho haryhe mà. ¹² Àsok tawro hana. Ehxera kàrà yehtoko, akàhtohnà me wos yesnàràtho haryhe mà. Àro wyaro rma rha, ehxera wos yehtoko, enurhunu ro me kàrà yesnàràtho haryhe mà. Khoryenkom yano me ryhe, kàrà me tehxatxow hamà, wos me xarha.

¹³ Àsok muhutwexowà. Tuyhuthur womtohra kat naye, wosà, owyanye. Tuyhuthur womtohra tehtoko, tàrwonàmporye kat naye, Khoryenkom yakoro. ¹⁴ Àsok hana natxow ha, yukryeka hon kom ha, Khoryenkomo nakàhtothàyamo. Kàrkomo

komo, àhpokhumra natxow hamà. Woràskomo kom haxa ryhe, tàhpokhunye natxow hamà. Tàhpokhunye kàrà yehtoko, atxke tonyxem me nay hamà. ¹⁵ Tàhpokhunye wos yehtok haxa, ohxe tonyxem me nay hamà. Wosà hpotxe rma, uyhuthuru womunu wyaro nay hamà. Àro ke, tuyhuthur kom hak womtotxowà, ohxe xaxa tonyxem me tehtxoho menye.

¹⁶ Àsok haxa kat natxowà, okukuru komo. Rameryekanàr xe kat natxowà. Àna matà, tuyhuthur komo womtohra hak nahtxoko, woràskomo komo, ketxow katà. Onà wyaro haxa àkehe, àwyanye. Àme yohà rma haxa Khoryenkomo mryenon komo amna nhananàhyatxhe. Àro rye yawo ro rma haxa natxhe, nyamoro, anato rha tohsamnohsomà ro komo.

Ohxe ehutwaxaho rma ekeyu tohtxoko katxhàrà on ha.

¹⁷ Khananàhyatxhe xarha, oyohsamnohtoho kom hoko, owyanye Kohkomo wayhàthàr hutwatxho hoko. Àro hoko rma, ohxe manatxow hamà kahra mak wehxaha. Àsok tawro hana. Ohxe ehxehra mohsamnohyatxow hamà. Atxke haxa ehxe ryhe mohsamnohyatxow hatà.

¹⁸ Kryestu mryenon me oyohsamnohnàtokonye, àme ryehra rma manatxow hatà. Àro wyaro htzero oyokaytà komo wenytxeko, yaworo hana, yaworohra haxa hana. Yaworo rma nekayttxow hana, àkehe, rowya rma. ¹⁹ Àsok tawro hana. Àme ryenohnà omnyam hamà, toto kaxe, tanhàn hokon kaxe. Àme ryehra hak nahtxoko, ken hamà,

Khoryenkomo, ohokonye, yaworon me okukuru komo yonyhotho me.

²⁰ Oyohsamnohàtxhenye, masahxemtetxow hatà. Ayasahxemtontokonye, Kohkomo wayhàthàrà hutwakra mak manatxow hamà.

²¹ Àsok tawro hana, àto ryehra ayasahxemtonàr kom ke hatà. Anyahrà ro komo menahyatxow hatà, yamnakakra rma hatà. Otmomokhàra rma manatxow hatà. Anar komo, thenyehra nasahxemtetxow hatà. Wahuramyatxow hatà. Anar kom haxa ryhe, ànyahpàn komo rma, asahxemtohra ro mak natxow hatà. ²² Omànà ro kom yawo tasahxemtohorye manatxhe. Ehxera kat naye, omànà ro komo. Khoryenkomo mryenon kom màxanomkahnohyatxow hamà. Ànyahpàn komo rma màxanomkahnohyatxow hamà. Norohnàtho me menyatxow hamà. Àsok tawro xe manatxowà, rowya. Ohxe manatxow hamà tawro xe kat manatxowà, rowya. Àna matà, àro wyaro kakra mak wehxan hamà, owyanye.

²³ Àsok tawro hana. Ronekarymanàrà menytx-atxownà hamà. Kohkomo ryhe nekarymaye, rowya. Àro rma wekarymaye, owyanye. Onà wyaro ryhe naha, ronekarymatxho. Kohsaya tahohsosom me nehxakon hatà, Txesusu, Kohkomo. Àro rma ho, tahohsohra ro rma haka, ekeyu yanàmye hatà. ²⁴ Apa y, ohxe onàmàthàrà onà kekon hatà, àhoko. Àro wyaro tàwya katxhe rma, nàkràskay hatà. Onà wyaro nkekon hatà, tànhananàhrà ro komo wya. Rohun kuknonà rma onà, kekon hatà. Rohunutho rma wàmaha, rowayehrà ke, tonyhoryexem me harha

oyehtxoho menye. Ekeyu kràskatxho hoko roro ehtxoko, owyanye rohutwatxho me, kekon hatà, àwyanye. ²⁵ Àro wyaro rma rha, ufa xkun yon hok nehxakon xarha tà, tasahxemtotoxheny mak hatà. Rokamsukuru kuknonà rma onà, kekon hatà. Ryekamsuhkatxho hoye ro, onà wyaro nkehe ha, Khoryenkomo. Romryenon komo yonyhoryetxehkany me harha wehxaha, kehe ha, kekon hatà. Ufa xkun yontoho hoko roro ehtxoko. Àhok oyehtokonye rma, uro uhutwatxoko, kekon hatà, Kohkomo, tànhananàhrà ro komo wya. ²⁶ Àsok tawro hana. Àhok oyehtxoho komo ryhe, Kohkomo wayhàthàrà yokarymen hamà. Owyanye ekeyu yohtoho rma, ufa xkun yontoho xarha, noro wayhàthàrà rma yokarymen hamà. Noro yomokhàra ro rma haka, àwayhàthàrà rma yokarymen hamà.

²⁷ Àro ke, onà wyaro àkehe. Owyanye Kohkomo wayhàthàrà hutwantoko rma, ohxe rma àhok ehtxoko. Yaworo rma ehtxoko, ohnawonye. Owyanye ekeyu yoknutoko, owyanye ufa xkun yonàtoko, yaworo rma ehtxoko, àhoko. Yaworohra àhok oyehtokony haxa, Kohkomo wayhàthàrà màxanomkahnohyatxow hamà. Noro hunutho, noro kamsukutho xarha, màxanomkahnohyatxhe, atxke àhok oyehtokony mak ha.

²⁸ Àhokohra rma hak oyehtokonye, ehutwatxoko. Àsoke ryhe wehxano, ohxe katà, ohxehra haxa katà, katxoko, ohnawonye. Ohxe ehutwaxaho rma, ekeyu tohtxoko. Ufa xkun xarha entxoko, ohxe oyehutwatxheny mak ha.

²⁹ Owyanye Kohkomo wayhàthàrà hutwatxho

ryhe, ayasahxemtotho komo wyarohra mak nay hamà. Onà wyaro rma kany me tehxorye manatxhe. Anar me nay hamà, Kohkomo wayhàthàrà kuknon onà, kany me tehxorye manatxhe, owyanye toknutoko, owyanye enàtoko. Anar me ehtxoho hutwahra oyehtokony haxa ryhe, atxke manatxhe hampànà katxho me manatxhe. ³⁰ Anar me ehtxoho hutwahra texetxhàyam hoye ro ryhe, ahoxemra natxhe, okukuru komo. Ekeh me rma natxhe. Yaken komo rma, ekeh me natxow hatà. Okukuru komo ryhe wayehyatxok hatà, anar me ehtxoho hutwahra tesnàr kom ke hamà.

³¹ Àro ke, kohsamnohpàra ronye rma haka tehutwatxe, yaworo mak ha. Kàwyanye ohxe wehxaha, atxke haxa wehxaha, tatoko, yaworo rma tehutwatxe. Yaworo kehutwantokonye rma, atxke manaha hampànà katxho mehra tehxatxhe, Kohkomo wya.

³² Noro wya atxke manaha hampànà katxho me kehtokony haxa ryhe, thanatanàhsom me tehxatxhe. Anar komo wyarohra mak tehxatxhe, Kryestu mryenon kom kaxe. Nyamoro ryhe, tanàhnohtàkaxemà ro me natxhe, Khoryenkom xanhàn kom kaxe. Kàwyam haxa ryhe, thanatanàhsom me tehxatxhe, ohxe harha kesnàr kom horà, nyamoro wyarohra kehtxoho menye, anàhnohtàkahnà me kehtxoho menye.

³³ Àro ke, onà wyaro àkehe, owyanye, rowtà komo y. Ekeyu kràskaxe oyohsamnohnàtokonye, otmomohtxoko. ³⁴ Ayahyehnàtokonye, omànà ro kom yawo asahxemtotoxoko. Àro wyaro rma ohxe hak nahko, oyohsamnohtoho komo, Kohkomo

wya atxke manatxhe hampànà tawro hona. Amnye khananàhyatxhe, anaro rha hoko, onmenhothàyam hoko. Ohyakanye romokàtxhe rma, khananàhyatxhe, àhoko.

12

Anar me rha tàywero keryatxhe Khoryenkom yokato katxhàrà on ha.

¹⁻³ Onà wyaro oyexetxhàyamonhàrà muhutwexow hamà. Khoryenkom hutwahra rma hak oyehtokonye, ehxen kuknon hoko mehxtxkonà. Oyoyuknyehná ro komo ryhe àro hamà, ehxen kuknonà. Àro hoko rma haxa mehxtxkonà, anhá yano me ro mak ha. Yaworon hutwanyehná rma, àhok texem me mehxtxkonà. Àro ke, onà wyaro yaworon hutwanàr xe wehxaha, owyanye. Khoryenkom yokato yano me ekarymany komo ryhe, onà wyaro kahra ro mak natxhe ha. Atxke naha, Txesusu, kahra ro mak natxhe ha. Tanàhnòhsom me hak nahko, Txesusu, kahra ro mak natxhe ha. Àsoken komo ryhe, Kohkom me naha, Txesusu, ketxowà. Khoryenkom yokato yano me ekarymany komo rma, àro wyaro nketxow hamà, nyamoro marma mak ha. Rowtà komo y, onà wyaro kehtxoho komo hutwanàr xe wehxaha, owyanye. Khoryenkom yokato yano me tàywero kehtxoho komo hutwanàr xe wehxaha, owyanye.

⁴Tàywero kehtxoho komo ryhe, anar me rha nay hamà. Tàywero keny kom haxa ryhe, towenyxa mak naha. Khoryenkom yokato rma noro ha. Noro marma, tàywero keny kom me naha.

⁵ Kanotomaxho komo ryhe, anar me rha nay hamà. Kanotomany kom haxa ryhe, towenyxa mak naha. Kohkomo rma noro ha. Noro marma, kanotomany kom me naha. ⁶ Katamohtxoho komo ryhe, anar me rha nay hamà. On hoko ryhe atamoxko, rahoxet yano me, kany haxa ryhe, towenyxa mak naha. Khoryenkomo rma noro ha. Noro marma, atamoxko kany me naha.

⁷ Anar me rha tàywero keryatxhe, Khoryenkom yokato, tahoxet yonyhony me kesnàr kom horà. Àro wyaro noro nenyàr me tehxatxhe, kàwyamo, towenyxa nye, omeroron komo yakoronomanàr horà, Kryestu mryenon komo rma yakoronomanàr horà.

⁸ Noro yano me onà wyaro tàywero tehxatxow hamà, kàwyamo, towenyxa nye. Anaro, Khoryenkomo yehutwaxho yokarymehe. Ànekarymahtorà rotho rma yokarymehe, Khoryenkom yokato yano me mak ha. Anaro, yaworon hutwamohsehe, noro yano me rma rha. ⁹ Anaro, Khoryenkom hona rma haxa nenyaha. Àro hoye ro, toto nyeryehtorà rotho yeryaha, noro yano me rma rha. Anaro, ekehàtho komo yonyhoryehe, noro yano me rma rha. ¹⁰ Anaro, eryehokano yeryaha. Khoryenkom yahoxetà rma yonyhehe, noro yano me rma rha. Anaro, Khoryenkomo rwonà yokarymehe. Ànhutwamohsotho rma yokarymehe, noro yano me rma rha. Anaro, anar komo nekarymatxho rma hutwehe. Onà wyaro rma nkehe. Khoryenkom yokato yano me ryhe nekarymano, mosonà, kehe, anar kom hoko. Khoryenkom yokato yano mehra

mak nekarymano, mosonà, kehe xarha, anar kom hoko. Yaworo uhutwany kax mak naha ha, noro yano me rma rha. Anaro, totohnà rwon yawo nàrwonaha, noro yano me rma rha, tonytxany komo nhutwahtor me mak ha. Anaro, totohnà rwonàtho hutwamohsehe, noro yano me rma rha.

¹¹ Àro wyaro anar me rha tàywero tehxatxhe, kàwyamo, towenyxa nye, Khoryenkom yokato yano me mak ha. Noro rma, anar me rha tàywero keryatxhe, tano me ro mak ha.

Khunu wyaro natxow hamà Kryestu mryenon komo katxhàrà on ha.

¹² Khunu wyaro natxow hamà, Kryestu mryenon komo. Àro rye me nay hamà, khunu. Àro rye rma, yak nay hamà. Anar me rha nay hamà, konuru rma, khanar xarha, kamor xarha, kàhrror xarha. Omeroro rma, àro rye me nay hamà, khunu. Àro wyaro rma rha natxhe, Kryestu mryenon komo. Noro rye me natxhe, Kryestu yohà rye me tesnàr kom ke. Noro rye rma, anar me rha natxow hamà.

¹³ Àsok tawro hana. Anar me rha tehxatxkon hamà, Xuknewyana komo rma, Xuknewyanahnà komo xarha, tanotomaxemà ro komo xarha, ehematxhohnà ro komo rma, anotomahnà ro komo xarha. Àro wyaro anar me rha tehxatxkonà. Noro rye me mak ketxownà ha, Khoryenkom yokato. Kataymomnàtokonye, noro rye me harha ketxownà. Tohà rye me harha ketxownà.

¹⁴ Yak nay hamà, khunu. Kamor marma khunu ro me naha, kahra ro mak tehxatxow hamà. ¹⁵ Onà wyaro kahra nay hamà, kàhrrorà.

Ayamoràhnà uro, àro ke, ohun hoyen mehra wehxaha, kahra nay hamà. Àro wyaro tatoko rma, khun hoyen me rma nay hamà, kàhrorà. ¹⁶ Àro wyaro rma rha, onà wyaro kahra nay hamà, khanarà. Oyonuruhnu uro, àro ke, ohun hoyen mehra wehxaha, kahra nay hamà. Àro wyaro tatoko rma, khun hoyen me rma nay hamà, khanarà. Khunu rye me rma nay hamà, kamorà, kàhror xarha, konur xarha, khanar xarha. Àro wyaro rma rha noro rye me natxhe, Kryestu mryenon komo. Anar me rha tàywero texem komo rma, noro rye me natxhe.

¹⁷ Konuru roro me khun yehtoko, enytxahra kesnàràtho haryhe mà. Khanarà roro me khun yehtoko, esnokhura kesnàràtho haryhe mà. ¹⁸ Àro wyarohra mak tehxatxow hamà. Tàwya kakàhtontokonye, tehutwatxho hoye ro khun komo yakàhtoye, Khoryenkomo. Anar me rha àhoyeno rma yakàhtoye, tehutwatxho hoye ro mak ha. Àro wyaro rma rha, anar me rha tàmryenon komo yeryeye. Anar me rha tàywero ketxownà, noro ha, tehutwatxho hoye ro rma rha. ¹⁹ Àhoyen marma yehtoko, khun ehxera esnàràtho haryhe mà. ²⁰ Àhoyen marma mehra mak nay hamà, khunu. Anar me rha nay hamà, khun hoyeno, yake rma haxa mak hamà. Yakeno rma, àro rye me rma naha, khunu. Àro wyaro rma rha, noro rye me natxhe, Kryestu mryenon komo. Thenyehnà komo rma, noro rye me rma natxhe.

²¹ Onà wyaro kahra nay hamà, konuru, kamorà wya. Ehxera oyehtoko, ohxe rma ryesnàràtho

haryhe, kahra nay hamà. Àro wyaro kahra rma rha nay hamà, kuyhuthuru, kàhrorà wya. ²² Àsok tawro hana. Khun hoyeno txko ehxera ehtoko, ohxehra rma haxa kesnàràtho haryhe mà, omeroro. Anatoko esnaka rma haxa tonyxem me nay hana, àhoyeno. Àro rma, khunu rye me rma naha. Àro ke, ehxera ehtoko, ohxehra rma haxa kesnàràtho haryhe mà.

Àro wyaro rma rha natxhe, Kryestu mryenon komo. Esnakanye tonyxemà rma, noro rye me rma natxhe, anar kom yakoro.

²³⁻²⁴ Xenyhenà ro me kànhutwanàr komo ryhe twomumtetxow hamà, khun hoyeno rma. Àro wyaro rma ohxe teryatxow hamà. Anaro khun hoyen haxa ryhe womumtohra tehxatxow hamà, ohxe tonyxem me esnàr ke. Àro wyaron me rma kakàhtotxownà, Khoryenkomo. Anar me rha khun komo yakàhtoye, àhoyen womumtony me kehtx-oho menye. Àro hoye ro, ohxe rye rma nay hamà, khunu, àwomumtohnà rma, twomumtosom xarha.

²⁵ Àro wyaro rma rha Kryestu mryenon komo yesnàr xe naha, Khoryenkomo. Àme rye esnàr komo xe naha. Osoyhera esnàr komo xe naha. Osoxe rye rma esnàr komo xe naha, atakorono-matxho menye.

²⁶ Atxke àhoyen yehtoko, atxke rma rha naha, khunu, omeroro. Ohxe àhoyen yehtoko, ohxe rma rha naha, khunu, omeroro.

Àro wyaro rma rha tehxorye natxhe, Kryestu mryenon komo. Toseryehokaxem me anaro yehtoko, noro yakoro toseryehokahorye rma rha

natxhe, anar komo, omeroro. Ohxe tonyxem me anaro yehtoko, noro yakoro teryehorye rma rha tehxorye natxhe, anar komo, omeroro.

²⁷ Khunu wyaro manatxhe, omnyamo, Kryestu mryenon kom kaxe. Towenyxa nye oyehtx-oho kom haxa ryhe, khun hoyeno wyaro naha. ²⁸ Anar me rha tàmrýenon komo yeryeye, Khoryenkomo. Anar me rha tàywero ketxownà. Wahoro htxero, Kohkomo nànyaknyàrà ro me texem me natxhe, anar komo. Àhona, Khoryenkomo nhutwamohsotho yokarymanyero ro me texem me natxhe, anar komo. Àhona, hananàhno ynye ro me texem me natxhe, anar komo. Eryehokano ynye ro me texem me natxhe, anar komo. Ekehàtho komo yonyhoryenye ro me texem me natxhe, anar komo. Ewakryehnàtho komo yakoronomanye ro me texem me natxhe, anar komo. Tàmryenon komo yonye ro me texem me natxhe, anar komo. Totohnà rwon yawo tàrwonyemà ro me texem me natxhe, anar komo.

²⁹ Àro wyaro anar me rha tàywero tehxatxow hamà. Omerorohra ryhe, kukukuru kom marma, Kohkomo nànyaknyàrà ro me natxhe. Omerorohra, kukukuru kom marma, Khoryenkomo nhutwamohsotho yokarymetxhe. Omerorohra, kukukuru kom marma, hananàhno yeryatxhe. Omerorohra, kukukuru kom marma, eryehokano yeryatxhe. ³⁰ Omerorohra, kukukuru kom marma, ekehàtho komo yonyhoryetxhe. Omerorohra, kukukuru kom marma, totohnà rwon yawo nàrwonaxhe. Omerorohra, kukukuru kom marma, totohnà

rwonàtho hutwamohsetxhe.

³¹ Anaro rha hoko tàyweron me keryatxow hamà, Khoryenkom yokato. Anaro, tàyweron me kehtxoho komo rma, anar kom yoho rma haxa ohxe naha. Àro hokon me oyesnàr komo xe rma haxa ehtxoko. Osox kehtxoho kom haxa ryhe, omeroron kom yoho rma haxa ohxe naha.

13

Toto xe kehtxoho komo anaro yoho rma haxa naha katxhàrà on ha.

¹ Tàywero rma haxa texem me tehxatxow hana. Àro hoye ro tàrwonatxow hana, anaro rha yana komo rwon yaw hana, kahe yawon komo rwon yaw haxa hana. Àro wyaro tàywero kehtokonye rma, toto xe tehtxe. Toto xehra kehtokonye haxa ryhe, àtohnawo ro mak tàrwonatxhe ha. Kamafura yoruru wyaro ryhe naha, kàrwon komo. Maraka yoruru wyaro xarha naha, àtohnawo esnàr ke mak ha.

² Toto xe kehtxoho komo ryhe, kàwyanye Kho-ryenkomo rwonà yokarymatxho yoho rma haxa naha. Noro nhutwamohsotho rma tekarymetxow hana. Noro yehutwatxho rma, ànekarymahtorà rotho rma, tekarymetxow hana. Uhutwahnà rotho tekarymetxow hana. Toto nyeryehtorà rotho xarha teryatxow hana, Khoryenkom hona kàwyanye xenyàr ke. Àro wyaro ekarymanyè rma, toto xe tehtxe. Àro wyaro txenye rma, toto xe tehtxe. Toto xehra kehtokonye haxa ryhe, norohnàtho wyaro tehxatxhe. Uhutwahnà rotho yokarymanyè rma, txeryhenà rotho yenye rma,

norohnàtho wyaro tehxatxhe, toto xehra kesnàr kom ke mak ha.

³ Toto xe kehtxoho komo ryhe, kàkatxhothàyamo yàmtoho yoho rma haxa naha. Kosoxanomkahnohtoho kom yoho xarha naha. Kàkatxhothàyamo tàmtàhketxow hana, àkatxhomra tehxe ro. Tosoxanomkahnohyatzow hana, twayehso ro, tatahxe ro. Àro wyaro kàkatxhothàrà yàmnye rma, toto xe tehtxe. Tosoxanomkahnohsomà rma, toto xe tehtxe. Toto xehra kehtokony haxa ryhe, ohxe manaha katxho mehra rma tehxatxhe. Kàkatxho yàmnyetho rma, osoxanomkahnohsahotho rma, ohxe manaha katxho mehra rma tehxatxhe, toto xehra kesnàr kom ke mak ha.

⁴ Toto xe kehtokonye, towahke tehxatzow hamà, àhoko. Kxehrane ehtoko rma, ohsànàhpàra rma tehxatzow hamà. Toto xe kehtokonye, atakuyhera tehxatzow hamà, àhoko. Ehonomnà me tonyxem me ehtoko, atakuyhera rma tehxatzow hamà, àhoko. Uro haxa ehonomnà kahra tehxatzow hamà. ⁵ Toto xe kehtokonye, kosnakanye noro yonyhera tehxatzow hamà. Norohnàtho xak omoro kahra tehxatzow hamà, àwya. Toto xe kehtokonye, uro eyuhko xaxa hampànà kahra tehxatzow hamà, àwya. Toto xe kehtokonye, ewakàhkahpàra tehxatzow hamà, àhoko. Kohsànàhyan hamà, rohoko àrwonàmrà ke, kahra tehxatzow hamà, àhoko. ⁶ Toto xe kehtokonye, toseryehoketzow hamà, noro yanhàn hoko. Atxke ehtoko rma, eryehohra tehxatzow hamà. Yaworo ehtok haxa, teryehorye tehxatzow hamà. ⁷ Toto wya keryewhamnòhnàtokonye, àxe rma tehtxe. Àxe

rma kehtokonye, omeroro tenàmtàhketxow hamà. Toto xe kehtokonye, onà wyaro ehutwahra tehxatxow hamà. Roxehra nay hana kahra tehxatxow hamà, àhoko. Ohxe esnàr hona ro rma haxa tehxatxow hamà. Kxehranye ehtxoho ryhe tenàmyatxow hamà, àx kesnàr kom ke mak ha.

⁸ Toto xe kehtxoho komo ryhe, osomtatkahra ro mak naha ha. Anaro haxa ryhe nosomtatkehe hampànà, amnye ha. Kàwyanye Khoryenkomo nhutwamohsotho yokarymatxho rma, totohnà rwon yawo kàrwonàmtoho komo xarha, kàwyanye uhutwahnà rotho yokarymatxho xarha, amnye nosomtatkehe hampànà. Ehxera harha mpànà naha ha. Toto xe kehtxoho kom haxa ryhe, osomtatkahra ro mak naha ha.

⁹⁻¹⁰ Amnye rma yaworon thutwetxhe rma haryhe. Àro ke, uhutwahnà rotho yokarymany komo, tano rma hak natxow hamà. Amnye thutwatxehketxhe harha, omeroro mak ha. Uhutwahnà rma ehxera harha nay hamà. Àro ke, ekarymany komo xarha, ehxera rma rha natxow hamà, amnye ha. Amnye rma, Khoryenkomo rwon hoyeno rma hutwetxow hamà, ekarymany komo, omerorohra mak ha. Àsok tawro hana. Uhutwamohsotàhkahra rma hak nay hamà, Khoryenkomo, àwyanye. Àro ke, àhoyeno rma yokarymetxow hamà. Amnye haxa, omeroro uhutwatxehkany me tehxatxhe. Àro ke, àhoyen yokarymany komo ehxera harha natxow hamà.

¹¹ Àro wyaro rma rha, bàryekomo me ryehtoko, atxke txko uhutwekonà. Horykomo me

harha ryehtoko, thenyehra nyhe uhutwekonà. Bàryekomo wyarohra harha kàrwonakonà. Bàryekomo wyarohra harha kehutwekonà, horykomo me harha ryesnàr ke. Àro wyaro rma rha tehxatxow hamà. Tano rma hak kehtokonye, thutwetxhe rma haryhe, atxke txko mak ha. Amnye haxa, thutwatxehketxhe harha, omeroro mak ha.

¹² Kanafa hoko kosonytxoho komo wyaro xarha nay hamà. Kanafa hoko kosonyetokonye, anatoko krawame tosonyaxow hana. Àro wyaro rma rha, tano rma hak kehtokonye, krawame yaworon thutwetxow hamà. Àhoyeno rma thutwetxhe haryhe. Amnye haxa, omeroro thutwatxehketxhe harha. Yaworon xaxa rma tenyaxhe harha. Khoryenkomo wya khutwatxehkatxho komo wyaro rma rha, noro thutwatxehketxhe harha.

¹³ Àro ke, onà wyaro kehtxoho komo ryhe, tehxemà roro me naha, meya roro. Khoryenkom hona kàwyanye xenytxoho rma, noro wya kowakryetxho kom hona ro kehtxoho komo xarha, noro xe kehtxoho komo xarha, toto xe kehtxoho komo xarha, tehxemà roro me naha, meya roro. Noro xe kehtxoho komo ryhe, toto xe kehtxoho komo xarha, anaro yoho rma haxa naha.

14

Khoryenkomo nhutwamohsotho yokarymanàr xe wehxaha owyanye katxhàrà on ha.

¹ Toto xe oyehtxoho kom hoko roro rma haxa ehtxoko. Anar me rha tàywero oyesnàr

komo xe ehtxok xarha. Anaro yoho rma haxa, Khoryenkomo nhutwamohsotho yokarymanàr xe ehtxoko. ² Àro ryhe, totohnà rwon yawo kàrwonàmtoho kom yoho rma haxa naha. Àsok tawro hana, àro hoye ro kàwyanye toto hananàhrà ke hamà. Totohnà rwon yawo kàrwonàmnràtokonye, toto hananàhpàra tehxatxow hamà. Totohnà nenytxanàr me, Khoryenkom haxa nenytxanàr me, tàrwonatzow hamà. Khoryenkom yokato yano me uhutwahnà ro tekarymetxow hamà, toto nhutwahtor me mak hamà. ³ Kàwyanye Khoryenkomo nhutwamohsotho yokarymantok haxa ryhe, toto thananàhyatxow hamà. Toto takoronometxow hamà, Kryestu hona nyhe àwya xenytxoho me. Toto tewakryetxow hamà, kàwyanye Khoryenkomo rwonà yokarymantok mak ha. ⁴ Totohnà rwon yawo tàrwonyemà, thoko rma nehananàhyan hamà. Khoryenkomo nhutwamohsotho yokarymany haxa ryhe, omeroro Kryestu mryenon komo hananàhyan hamà.

⁵ Totohnà rwon yawo orwonàmrà komo xe rma wehxaha. Àro yoho nyhe, Khoryenkomo nhutwamohsotho yokarymanàr xe wehxaha, owyanye. Àro yokarymany ryhe, totohnà rwon yawo tàrwonyem yoho rma haxa naha, totohnà rwonàtho hutwamohsonye ehxera ehtok mak ha. Uhutwamohsonye yehtok haxa, ohxe rma rha naha, totohnà rwon yawo tàrwonyem xarha. Noro wya uhutwamohsotho hoye ro, thananàhsom me natxow hamà, Kryestu mryenon komo, omeroro.

6 Ohyakanye romokàtxhe, àsoke ryhe kàrwonano. Totohnà rwon yaw kat kàrwonano. Àro wyaro rorwonàmtoho hoye ro katà kowakryetxowà. Àro hoye rohra kowakryetxow hamà. Onà wyaro haxa kowakryetxow hamà, Khoryenkomo nhutwamohsotho yokarymantok haxa, uhutwahnà rotho yokarymantok haxa, Khoryenkomo rwonà yokarymantok haxa, khananàhtoho kom hoyen yokarymantok haxa. Àro wyaro rowya ekarymantoko rma, kowakryetxow hamà. Totohnà rwon yawo rorwonàmnatok haxa, oyowakryehranye wehxa hamà.

7 Toto rwonàhnà hoko, weryeke kom hok haxa kàrwonaha, ohxe owyanye uhutwanàr horà. Krawame toto wya weryeke txemeknyetoko, enytxahnà me rma nay hamà, àntxemeknyàrà. Àro wyaro rma rha naha, kamafura. Krawame toto wya àyorkantoko, enytxahnà me rma nay hamà, ànàyorkanàrà. 8 Àro wyaro rma rha naha, waxuru xarha. Anar komo yarymaxe tâtontokonye, waxuru txemekyatzow hamà, waha yoh komo. Tosonyhoryetx ha katxho rma txemekyatzow hamà. Krawame àwyanye àtxemeknyetok haxa, àmryenon komo nenytxahtor me nay hamà, àntxemeknyàr komo. Àro ke, osonyhoryehra natxow hamà. 9 Àro wyaro rma rha manatzow hamà, omnyam xarha. Krawame orwonàmnatokonye, orwon komo yonytxahra natxow hamà, toto komo. Enytxahnà me rma nay hamà, orwon komo. Àtohnawo rma orwonatzow hamà.

¹⁰ Thenyehra nay hamà, toto komo rwonà, yukryeka hon komo rwonà. Anar me rha nay hamà, thenyehra mak hamà. Thenyehnà rma, tonytxaxem me rma naha. Anaro rha komo nenytxanàr me rma naha, omeroro. Àme rye tàrwonyem komo rma, nenytxetxow hamà. ¹¹ Àme rye àrwomra ryehtok haxa, enytxahra wehxa hamà. Àme rye tàrwonyem komo ryhe, onà wyaro nketxow hamà, rohoko. Anaro ro moson hamà, ketxhe mak ha, rohoko. Àro wyaro rma rha àken hamà, nyamoro hoko. Anaro ro moxam hamà, àkehe mak ha, àhokonye. ¹² Àro wyaro rma rha manatxow hamà, omnyam xarha.

Onà wyaro oyesnàr komo xe manatxow hatà. Khoryenkom yokato yano me anar me rha tàywero oyesnàr komo xe manatxow hatà. Àro wyaro oyesnàr komo xe oyehtokonye rma, Kryestu mryenon komo hananàhrà xe rma haxa ehtxoko. Tohsamnohsomà ro komo hananàhrà xe rma haxa ehtxoko.

¹³ Àro ke, onà wyaro àkehe xarha, totohnà rwon yawo tàrwonyem komo wya. Totohnà rwonàtho hutwamohsonàr xe ehtxok xarha. Àro hoko rma orwonàmtxoko, Khoryenkom yakoro. Apa y, totohnà rwon yawo rorwonàmntòko, uhutwamohsony me xarha uro txeryko, oyokato yano me mak ha, katxoko, àwya. Àro wyaro uhutwamohsonàr xe ehtxoko, tohsamnohsomà ro komo hananàhrà horà.

¹⁴ Àsok tawro hana. Anatoko, totohnà rwon yawo kàrwonan hana, Khoryenkom yakoro. Àro wyaro rorwonàmntòko, rorwon hutwahra rma

wehxan hamà. Rokato ryhe rorwonàhyamen hamà, totohnà rwon yawo rorwonàmñàtoko. ¹⁵ Àsok haxa hana ryesnàr xe wehxan ha. Rorwon hutwany me xarha ryesnàr xe wehxaha, Khoryenkom yakoro rorwonàmñàtoko. Rokato wya rorwonàhyamanàr xe wehxaha, Khoryenkom yokato yano me mak ha. Rorwon hutwany me xarha rorwonàmrà xe wehxaha. Rowanotantok xarha, àro wyaro rma rha ryesnàr xe wehxaha. Rokato wya rowanotanàhrà xe wehxaha, Khoryenkom yokato yano me mak ha. Rorwon hutwany me xarha rowanotanàr xe wehxaha.

¹⁶ Anatoko, ohxe xaxa nay hamà, Khoryenkomo, màketxow hana. Totohnà rwon yawo rma orwonàmñàtokonye, orwon hutwahra natxow hamà, okukuru komo, tàyweron mosonà katxhohnà komo. Àna hamà, yaworo màken hamà, kahra natxow hamà, orwon hutwahra tesnàr kom ke, totohnà rwon yawo orwonàmrà kom ke, oyokato wya marma orwonàhyamanàr kom ke. ¹⁷ Totohnà rwon yawo tàrwonyemà rma, ohxe orwonatxow hana, Khoryenkom hoko. Orwon hutwahra mak natxhe, okukuru komo. Àro ke, àhananàhpàn me rma natxow hamà.

¹⁸ Totohnà rwon yawo tàrwonyemà ro me wehxaha, uro, oyohonye rma haxa mak ha. Àro wyaro tàywero ryeryeye, Khoryenkomo. ¹⁹ Totohnà rwon yawo tàrwonyemà rma, onà wyaro haxa kany me wehxaha. Rorwon hutwany me haxa hak kàrwonàmsà, Khoryenkom yokato yano me mak ha, kany me wehxaha. Ohsamnohxemo kom wawo ryehtoko, rorwon

hutwany me haxa hak kàrwonàsà, hananàhno ynyàr horà, kany me wehxaha. Rorwon hutwany me rorwonàmnatoko, thananàhsom me natxow hamà, ohsannohxemo komo. Mexehra rma rorwonàmàtxhe, àhananàhsah me rma natxhe. Totohnà rwon yawo rorwonàmnatok haxa, àhananàhpàn me natxow hamà. Mexe rma haxa rorwonàmnatoko, àhananàhpàn me rma natxhe.

²⁰ Rowtà komo y, bàryekomo wyarohra harha ehtxoko. Àsok tawro hana, yaworon hutwaha oyesnàr kom ke hamà. Totohnà rwon yawo kàrwonàmtoho kom hoko rma haxa tehtxe, màketxow hamà. Àro hoko rma haxa tehtxe, ohxe kehtxoho menye, màketxow hamà. Àro wyaro owyanye tatoko, yaworohra muhutwetxow hamà. Bàryekomo wyaro muhutwetxhe rma haryhe, yaworohra mak ha. Anatoko, bàryekomo wyaro ehtxoko. Anhà hutwanàr hoko ryhe, bàryekomo wyaro rma ehtxoko. Tàywenyeke rma ehtxoko, anhà hutwanàr hoko. Yaworon hutwanàr hok haxa ryhe, horykomo wyaro harha ehtxoko. Tàywero rma ehtxoko, àro hoko.

²¹ Onà wyaro nkehe, Khoryenkom karyehtanà, àmenhosahonhàrà.

Royukhura natxhe, Ehsayewyana komo, kehe, Kohkomo. Rorwonà yonytxahra natxhe. Àro ke, anar komo rwon yawo àhananàhyatxhe, kehe. Ehsayewyanahnà komo ànyakyaha, àhyakanye. Nyamoro rma, rorwonà yokarymetxhe, àwyanye, tàrwon kom yaw mak ha, Ehsayewyanahnà rwon yaw mak ha, kehe. Àro wyaro rma rahoxetà

wenyhehe, àwyanye, anar komo rwon yawo rowya àhananàhrà kom ke. Ronytxahra rma natxhe ha, royuknyehna ro me tesnar kom ke, kehe, Kohkomo.

Àro wyaro rma nkehe, àmenhosahonhàrà. ²² Àro wyaro katxhàrànhàr hoye ro, onà wyaro hutwamohsen hamà, Khoryenkomo, kàwyanye. Totohna rwon yawo kàrwonàmnaatokonye, Khoryenkom yoyuknyehna kom hoko tehxatxow hamà, Kryestu mryenonàhna kom hoko rma. Àwyanye ryhe, noro yahoxetà tenyhetxow hamà, totohna rwon yawo kàrwonàmra kom ke mak ha. Kryestu mryenon kom hok haxa ryhe, àro wyarohra tehxatxhe. Àwyanye ryhe, Khoryenkomo nhutwamohsotho tekarymetxhe, àhananàhrà kom horà.

²³ Àro ke, onà wyaro àkehe xarha, owyanye. Àsok hana oyonytxetxow ha, anar kom ha. Onà wyaro oyonytxetxow hamà, Khoryenkom yoyuknyehna komo, tàyweron mosonà katxhohnà komo xarha. Oyohsamnohtoho ro kom yaka towomàtxhenye, oyonytxetxow hamà. Totohna rwon yawo orwonàmnaatokonye, onà wyaro nkexow hamà, ohokonye. Enyxemra natxow hamà, moxamo, ketxhe, ohokonye, totohna rwon yawo orwonàmra kom ke.

²⁴ Owyanye Khoryenkomo nhutwamohsotho yokarymantok haxa ryhe, ohxe oyonytxetxow hamà. Owyanye ekarymatxho hoye ro, tanhànàthàyamo hutwetxhe harha. Anhà uro kany me harha natxhe. ²⁵ Tàhnawonye atxke tehtxoho komo yonyatxhe harha. Atxke

tosonyxemà rma, nehurketxhe, tano me ronye rma, tàwyanye Khoryenkom yowakryenàr horà. Ehonomnà me xaxa manay hamà, ketxhe, àwya. Ohyawonye nay hamà, Khoryenkomo, ketxhe xarha, owyanye. Àro wyaro rma natxhe, owyanye Khoryenkomo nhutwamohsotho yokarymanàr ke mak ha.

Àsok make kesnàr komo xehra nay hamà Khoryenkomo katxhàrà on ha.

²⁶ Àro ke, onà wyaro manatxow hamà, rowtà komo y. Oyohsamnohnàtokonye, anar me rha tàywero manatxhe, Khoryenkom yokato yano me mak ha. Anaro, Khoryenkomo wanomehe. Anaro, ahananàhyatxhe. Anaro, uhutwahnà rotho yokarymehe, owyanye. Anaro, totohnà rwon yawo nàrwonaha. Anaro, totohnà rwonàtho hutwamohsehe. Àro wyaro anar me rha tàywero manatxhe, omnyamo, omeroro. Àro wyaro oyehtokonye, ohsamnohxemo komo hananàhnye me tehxye manatxhe.

²⁷ Totohnà rwon yawo tàrwoyem komo ryhe, yakenohnà rma hak nàrwonàmtxowà, 2 me hana, 3 me haxa hana. Osomahyaka hak nàrwonàmtxowà, àtoko ryehra mak ha. Totohnà rwonàtho rma, thutwamohsohorye naha. Anaro hak hutwamohsono, omeroron komo wya ohxe enytxatxho me.

²⁸ Uhutwamohsonye ehxera ehtoko, totohnà rwon yawo àrwomra hak nahtxoko, nyamoro ha. Ohsamnohxemo kom wawo rma tehtokonye, àrwomra hak nahtxoko. Àwawonyehra harha tehtokonye, totohnà

rwon yaw hak nàrwonàmtxowà. Tànenytxanàr me hak nàrwonàmtxowà, tehananàhrà horà. Khoryenkomo nenytxanàr me rma hak nàrwonàmtxowà.

²⁹ Khoryenkomo nhutwamohsotho yokarymany komo xarha, yakenohnà rma hak nekarymatxowà, 2 me hana, 3 me haxa hana. Ànekarymatxhàyam hak hutwatxowà, anar komo, yaworo uhutwany komo. Khoryenkom yokato yano me nekarymano, mosonà, katxow haka. Khoryenkom yokato yano mehra ryhe nekarymano, mosonà, katxow haxa haka.

³⁰ Wahorono rwonàmnnàtoko rma, onà wyaro nken hana, anaro, eryewtaxemo kukuru komo. Tàrwonà hutwamohsono, Khoryenkomo, rowya, wekarymax haka, ken hana. Àro wyaro àwya katxhe rma, natàknan haka, wahoronotho.

³¹ Osomahyaka hak nekarymatxowà, àtoko ryehra mak ha. Omeroro rma hak nekarymatxowà, Khoryenkomo nhutwamohsotho yokarymany komo. Nekarymatxow haka, ohsamnohxemo komo wya enytxatxho me, thananàhsom me ehtxoho menye. ³² Àsok tawro hana. Khoryenkom yokato yano me tàywero natxow hamà, ekarymany komo. Nyamoro rma, noro yano me onà wyaro nehutwexow hamà. Wekarymax haka, ketxhe. Ekarymahra hak wehxe, ketxhe xarha. ³³ Àsok tawro hana. Àsok make kesnàr komo xehra nay hamà, Khoryenkomo. Àtoko rye rma kàrwonàmrà komo xehra naha. Kohsamnohnàtokonye, àsok makehra

kesnàr komo xe naha. Kàwyanye ekarymantoko, àtoko ryehra kàrwonàmrà komo xe naha.

³⁴ Onà wyaro xarha kxananàhyatxhe. Oyohsamnohnàtokonye, tatàknye hak nahtxoko, woràskomo komo. Àro wyaro kxananàhtoho kom yawo ro natxhe, Kryestu mryenon komo, anato rha tohsamnohsomà ro komo, omeroro. Àro yawo ro rma rha ehtxoko, omnyam xarha. Tàrwonàmporyehra natxhe, nyamoro. Toto yosnaka tehxorye natxhe. Àro wyaro rma rha nkehe, Khoryenkom karyehtanà, àmenhosahonhàrà, woràskomo kom hoko. ³⁵ Tokarymaxem hutwaha tehtokonye, àrwomra rma hak nahtxoko. Bàn kom yaw harha tehtokonye, uhutwamohsoko, rowya, katxow haka, tànyo komo wya. Ohsamnohxemo kom wawo rma tehtokonye, àrwomra hak nahtxoko. Nàhyahamtxow haka. Tàrwonàmhnàtokonye haxa, àhyahampàra natxow hamà. Atxke tonyxem me natxow hamà.

³⁶ Àsok katà. Àro yawo rohra kat manatxowà. Àna matà, anar me amna nhutwehe, kany me kat manatxowà. Amna ryhe, Khoryenkomo rwon yoh me amna naha, kany me kat manatxowà. Amna hoye ro ryhe, tokarymaxem me naha, kany me kat manatxowà. ³⁷ Kohkom yano me ryhe àmenhehe, ohyakanye. Noro ryhe, on hoye ro ahananàhyatxhe. Kohkom yano me nmenhen hamà, Pawru, kahra kat manatxowà. Khoryenkom yokato yano me tàywero wehxaha kany me oyehtokonye, yaworo nmenheko, Pawru, kany me rma tehxorye manatxhe.

Khoryenkomo nhutwamohsotho yokarymanye uro kany me oyehtokonye, yaworo nmenheko, Pawru, kany me tehxye manatxhe. ³⁸ Kohkom yano me nmenheko, Pawru, kanyehná kom haxa ryhe, onà wyaro katxho mehra harha hak nahtxoko. Khoryenkomo yokato yano me tàweweron mosonà katxho mehra harha hak nahtxoko.

³⁹ Àro ke, onà wyaro àkehe xarha, owyanye, rowtà komo y. Khoryenkomo nhutwamohsotho yokarymanàr xe rma haxa ehtxoko. Totohnà rwon yawo tàrwonyem komo yatàknanàhkahra mak ehtxoko. Àrwomra harha ehtxoko, kahra ehtxoko, àwyanye. ⁴⁰ Ohxe roro mak ehtxoko. Oyohsamnohnàtokonye, ohxe roro ehtxoko. Onà wyaro katxho yawo ro ehtxoko. Onà wyaro tehxye tehxatxhe, ohxe kehtxoho menye, katxho yawo ro rma ehtxoko.

15

Nasanàmye harha Kryestu katxho wekarymaje owyanye katxhàrà on ha.

¹ Rowtà komo y, àrwo yonyhorunu wekarymaje, owyanye. Ronekarymatxho rma hutwamohsonàr xe wehxaha, owyanye. Àro rma mahohtxownà. Àro yawo ro rma manatxhe. ² Àro hoye ro rma, Khoryenkomo nenyhoryenàr me manatxhe, àro yawo ro rma haxa oyehtokony mak ha. Àro yawo rohra oyehtokony haxa, àtohnawo mahohtxownà hamà.

³ Ronenytxatxhàrà rma wekarymaje, owyanye. Onà wyaro katxho komo ryhe wekarymaje, Kryestu wayehye, tàwya kanhànàthàyamo

yowtoho me, katxho rma, àmenhosahonhàr yawo ro rma wayehye, katxho xarha, ⁴ nenamtxownà, katxho xarha, osorwawo ro enmahàtxhe, nasanàmye harha, katxho xarha, àmenhosahonhàr yawo ro rma nasanàmye harha, katxho xarha, ⁵ tasanàmàtxhe, nosonyhoye, Petru wya, katxho xarha, nosonyhoy xarha, tànhananàhrà rotho komo wya, katxho xarha, wekarymaye, owyanye.

⁶ Amnye nosonyhoy xarha tà, thenyenohnà komo wya, 500 yohon komo wya. Àtoko rye rma nenytxownà hatà, nyamoro. Àmryenon komo rma nyamoro ha. Ukukuru komo rma, àwayehpàra rma natxow hatà, thenyenohnà kom hatà. Anar komo, ukukuru komo rma, wayehtxownà hatà, yakenohnà kom hatà. ⁷ Amnye, nosonyhoy xarha tà, Txaku wya. Amnye, nosonyhoy xarha tà, tànànyaknyàrà ro komo wya, omeroron komo wya. ⁸ Àro rha haxa nosonyhoye, rowya. Noro nhananàhrà rotho mehàr wehxakonà. Anar komo wyarohra wehxakonà. Àro wyarontho rma, noro wenyeye.

⁹ Àsok tawro hana. Noro nànyaketxho ro komo yosnaka rma haxa wehxa hamà, urotho. Kryestu nànyaketxho ro mosonà katxho me tehxyehra wehxaha, Khoryenkomo mryenon komo yeryewhamnohnyenhàr me ryesnàr ke. ¹⁰ Towahke mak nehxa konà, Khoryenkomo, rohoko. Towahke ehtxoho hoye ro, anar me harha wehxaha. Àtohnawohra towahke nexeye, rohoko. Noro yanoto me harha wexeye. Nyamoro yoho rma haxa katamokye, àhyaka. Rahoxet hoye rohra mak katamokyakonà. Rohoko towahke

roro ehtxoho hoye ro haxa ryhe, katamokyakonà, àhyaka.

¹¹ Onok kom hana, ekarymany me natxow ha, uro hana, nyamoro haxa hana. Omeroro rma, àro rye rma amna nekarymehe. Àro rma mahohtx-ownà, omnyamo.

Tasanàmsom komo ehxera ro mak natxhe ha tkahoryehra nay hamà katxhàrà on ha.

¹² Asanàmsah me ryhe Kryestu amna nekarymehe, àwayehxemo kom waye asanàmsah me mak ha. Okukuru kom haxa ryhe, onà wyaro nketxow hatà. Àwayehxemo kom waye tasanàmsom komo, ehxera ro mak natxhe ha, ketxow hatà. Àro wyaro tkahoryehra nay hamà. Asanàmsaho rma tokarymaxem me Kryestu yehtoko, àro wyaro tkahoryehra nay hamà.

¹³ Tasanàmsom komo rma ehxera ehtokony haxa, Kryestu yasanàmpàtoràtho haryhe mà. ¹⁴ Asanàmpàra noro yehtoko, àtohnawo ekarymanàràtho haryhe mà, amna wya, àtohnawo rma rha noro hona xenyàràtho haryhe mà, owyanye. ¹⁵ Asanàmpàra noro yehtoko, yaworohra Khoryenkomo yokarymanàràtho haryhe mà, amna wya. Àsok tawro hana, Khoryenkomo ryhe Kryestu yanàmye tawro ke hamà, amna wya. Tasanàmsom komo ehxera natxhe katxho rma, yaworo ehtoko, Kryestu yanàmpàtoràtho haryhe mà, noro wya, yaworohra noro yokarymanàràtho haryhe mà, amna wya. ¹⁶ Àsok tawro hana. Àwayehxemotho komo yanàmpàra tehtoko, Kryestu yanàmpàtoràtho haryhe mà, àwya.

¹⁷ Kryestu yanàmpàra ehtoko, àtohnawo noro hona xenyàràtho haryhe mà, owyanye, enyohryehná me rma oyesnàràtho kom haryhe mà, towhàn me rma ayanhànàthàyamo yesnàràtho haryhe mà, Kryestu yanàmpàra ehtok mak ha.

¹⁸ Àsok hana wayehtxownà ha, kukukuthuyam heno. Kryestu hona ro rma wayehtxownà hamà. Towhàn me rma tanhànàthàyam yehtok haxa, anàhnohtàkanàràtho kom haryhe mà. ¹⁹ Tano rma hak kehtokonye, kano me ronye rma eryehotahra tehxtaxow hamà, amnye teryehorye roro harha kesnàr kom horà. Teryehorye roro kesnàr kom hona ro tehxtaxow hamà, Kryestu mryenon kom kaxe. Asanàmpàra kehtokony haxa, eryehohra roro rma haxa tehxtaxow hamà. Anar kom yoho rma haxa eryehohnà ro me tehxtaxow hamà.

Tasanàmyatxhe harha Kryestu wyaro rma rha katxhàrà on ha.

²⁰ Asanàmsah me mak naha ha, Kryestu. Àwayehsahonhàrà rma, nasanàmye xaxa mak hampànà. Noro htxero nasanàmye, amnye tasanàmsom me rma rha kehtxoho menye. Àwayehsahotho rma, tasanàmyatxhe harha, noro wyaro rma rha. ²¹ Toto heno hoye ro twayehsom me tehxtaxhe. Toto hoye ro rma rha tasanàmsom me tehxtaxhe xarha, àwayehxemo kom waye. ²² Àsok tawro hana. Aknaw heno hoye ro twayehsom me tehxtaxhe, omeroro, noro heno yohamàtho kaxe. Àro wyaro rma rha, Kryestu hoye ro karyhe roro harha tehxtaxhe, omeroro, noro mryenon kaxe. ²³ Noro mahyaka mak

tehxatxow hamà. Kryestu htzero nasanàmye. Noro yomoknàtoko, àmryenon kom haka rha nasanàmyatxhe.

²⁴⁻²⁶ Àro mahyaka omeroro nemtatkatxehketxhe hampànà, noro. Ehonomnà rotho komo yomtatkatxehkehe hampànà. Toto kayaryetà rotho komo rma, worokyamo kayaryetà rotho komo xarha yomtatkatxehkehe hampànà, omeroro mak ha. Noro ryhe, omeroron komo kayaryet me xaxa mpànà naha ha, tàxanhànàtho komo yarymanàr horà. Àro rha haxa tomtatkaxem me xarha naha, kwayehtohotho komo. Kryestu xanhànà rma rha àro hamà. Àro rma yomtatkehe hampànà, noro, àwayhepànà ro me harha kehtxoho menyè. Tàwya emtatkatxehkatxhe rma, onà wyaro nkehe hampànà, Khoryenkomo wya, tàyàmà wya. Omeroron komo kayaryet me manaha, omoro, kehe, àwya. Omeroron komo kayaryetà rma, àro wyaro nkehe, tàyàmà wya.

²⁷ Onà wyaro nkehe, àmenhosahonhàrà, Kryestu hoko.

Noro yosnaka omeroron komo yeryan hatà, Khoryenkomo, àkayaryet kom me ehtxoho me.

Àro wyaro rma nkehe, àmenhosahonhàrà. Noro yosnaka nyamoro yenyenhàrà rma, noro yoho rma nay hamà. ²⁸ Tàyàm yosnaka rma naha, noro, umuru. Omeroron komo kayaryet me harha textxhe, tàyàm yosnaka mpànà noteryaha ha, tano me ro rma. Omeroron komo kayaryet me exko kanyenhàrà rma yosnaka noteryaha, omeroron komo yohà ro me Khoryenkom yehtxoho me.

Yaworo harha uhutwatxoko katxhàrà on ha.

²⁹ Tasanàmsom me tehxatxhe katxho hoye ro ryhe, onà wyaro natxow hatà, kukukuru komo. Nataymompexow hatà, tkukuthuyam heno yowakryenàr horà, ataymompànà rotho komo rma yowakryenàr horà, tanàmsom me harha esnàr kom horà. Àwayehxemo komo rma, asanàmpàra ehtokonye, ataymompohra esnàràtho kom haryhe mà.

³⁰ Àwayehxemo komo rma, asanàmpàra ehtokonye, àtohnawo amna yosoxanomkahnohràtho haryhe mà.

³¹ Rowtà komo y, yaworo xaxa mpànà koskaryemehe ha, owyanye. Àsok tawro hana, onà wyaro kany me ryesnàr ke. Ronhananàhàthàyamo ryhe nyamoro, Kryestu Txesus yoh me ryehtxoho hoye ro, Kohkom yoh me ryehtxoho hoye ro, kany me wehxaha, ohokonye. Àro wyaro kanye rma, onà wyaro yaworo xaxa mpànà koskaryemehe ha. Emahona ro kwayehyaha, rosoxanomkahnohrà.

³² Tano rma, Ehfesu ho rma, twayehkaxem me wexeye. Kamara yakoro toto yatarymantokono wyaro, twayehkaxem me wexeye. Ewakhàn komo netahanàr me wexeye. Àro wyaro rma kosoxanomkahnohye. Àwayehxemotho komo nasanàmyatxhe harha kany mehra ryehtoko, osoxanomkahnohpàra ryesnàràtho haryhe mà. Àwayehxemo komo rma, asanàmpàra ehtokonye, onà wyaro tawrotho haryhe mà, kàwyanye. Tasahxemtotxe roro rma haxa, àsok tawro hana, amnye kwayehrà kom ke, tawrotho haryhe mà, kàwyanye.

³³ Osonkuhtohra ehtxoko. Atxke tehxem komo hyawo roro oyehtokonye, atxke rma rha manatxhe hampànà. Ohxe ehxahotho rma, atxke harha manatxhe hampànà. ³⁴Yaworo harha uhutwaxoko. Ayanhàn kom hokohra harha ehtxoko. Àsok tawro hana, okukuru komo rma, Khoryenkom hutwahra esnàr kom ke. Tàwyanye, ehxera ro mak natxhe ha, tasanàmsom komo, tatoko rma, Khoryenkom hutwahra natxow hamà. Àro wyaro rma àkehe, owyanye atxke tehxatxow hamà katxho me.

Kasanàmàtxhenye anar me naha khun komo katxhàrà on ha.

³⁵ Onà wyaro haxa nketxow hana, okukur komo. Àsoke ryhe tanàmsom me harha natxowà, àwayexemotho komo, ketxow hana. Àsoken me ryhe naye, uhun komo, ketxow hana.

³⁶ Àro wyaro kany me oyehtokonye, akàhpàra manatxow hamà. Àsok tawro hana, nat hutwahra oyesnàr kom ke hamà. Àwayehsaho wyaro nay hamà, enathàrà txko. Owyanye tonamàtxhe rma, àwayehsaho wyaro nay hamà. Enampàra tehtoko, ahtahra nay hamà. ³⁷Owyanye tonamnàtoko rma, ehàntahra rma hak nay hamà. Enathàr me txko rma naha, nasànasà hana, anaro haxa hana. Tahtatxhe rma, nehànten harha hamà. ³⁸Khoryenkomo ryhe nehàmryehe, tano me ro rma. Noro nehàmryetxho rma, anar me rha naha, enathàrà wyaro rma rha.

³⁹ Àro wyaro rma rha, àme ryehra nay hamà, hunano. Toto hunu, anar me naha. Woto hunu, anar me naha. Torono hunu, anar me naha.

Kana hunu, anar me naha. ⁴⁰ Àro wyaro rma rha, yukryeka hon kom hunu wyarohra naha, kahe yawon kom hunu. Ohxe tonyxem me nay hamà, yukryeka hon kom hunu. Anar me ohxe tonyxem me mak naha, kahe yawon kom hunu. ⁴¹ Anar me rha ohxe tonyxem me naha, Kho-ryenkomo nakàhtotho, kamàm komo rma, nuno xarha, xeryko xarha. Xeryko rye rma, anar me rha ohxe tonyxem me naha.

⁴² Àro wyaro rma rha, àwayehxemo kom waye kasanàmàtxhenye, anar me naha, khun komo. Khunuthuyamo, tonamsomà rma, tanhàntaxem me nay hamà. Tanàmsom haxa ryhe, anhàntahnà ro me naha. ⁴³ Tonamsomà ryhe, atxke tonyxem me nay hamà. Tanàmsom haxa ryhe, ohxe tonyxemà ro me naha. Tonamsomà ryhe, ahoxemra nay hamà. Tanàmsom haxa ryhe, tahoxerye rma haxa naha. ⁴⁴ Tonamsomà ryhe, tuhnye rye nay hamà, yukryeka hon kaxe. Tanàmsom haxa ryhe, ekato me naha. Àsok tawro hana. Amnye rma tuhnye rye tehxatzow hamà. Amnye, tuhnye rma tehxatzhe, ekato me mak ha.

⁴⁵ Àro hoko rma, onà wyaro nkehe, àmenhosahonhàrà.

Aknawu ryhe, noro htxero, toto me harha nexeye. Tehxem me harha nexeye.

Àro wyaro rma nkehe, àmenhosahonhàrà. Amnye nomokye, anaro. Aknaw heno yohono ryhe noro. Noro rma, ekato me tehtxoho hoye ro, ekato me rma rha karyhe roro harha keryatzhe. ⁴⁶ Wahoro htxero, tuhnye rye akàhtosaho nay hamà, khun komo. Amnye, ekato me texem me harha naha.

Ekato menohnà, tuhnyem haxa, wahoro htzero nay hamà. ⁴⁷ Aknaw heno ryhe, yukryeka hoye takàhtosom me nexeye. Yukryeka hono rma noro heno. Noro heno yohon haxa ryhe, kahe yaye nomokye. ⁴⁸ Yukryeka hoye akàhtosaho wyaro rma rha natxhe, yukryeka hon komo. Kahe yawon me tehsem kom haxa ryhe, kahe yaye omohsaho wyaro rma rha natxhe. ⁴⁹ Aknaw heno hunu wyaro rma rha, tuhnye rye nay hamà, khun komo. Amnye, kahe yawon hunu wyaro harha naha, khun komo. Ekato me harha naha.

⁵⁰ Rowtà komo y, onà wyaro àkehe, owyanye. Tuhnye rma kehtokonye, tkamsukrye rma kehtokonye, Khoryenkom yowto hon mehra ro mak tehxatxhe ha. Tanhàntaxem me rma kehtokonye, anhàntahnà kom wawohra ro mak tehxatxhe ha.

⁵¹ Onà ryhe enytxatxoko. Uhutwahnà rotho wekarymehe, owyanye. Àwayehpàra natxhe, kukukuru komo, Kryestu mryenon kukuru komo. Àwayehpàn kom marmahnà rma, omeroro haxa ryhe, kàwyamo rma, anar me harha mpànà tehxatxhe ha, àwayehxemotho komo rma, àwayehpàn komo xarha. Anar me harha mpànà naha ha, khun komo. ⁵² Kryestu yomokàtxhe rma, anar me harha mpànà tehxatxhe ha, àtoko rye rma haxa mak ha. Waxuru yoruru tenytxetxhe hampànà. Àro rha haxa tenytxetxhe hampànà. Kàwyanye enytxantoko rye rma, anar me harha mpànà tehxatxhe ha. Àwayehxemotho komo ryhe, nasanàmyatxhe hampànà. Uhun komo rma, anhàntahnà ro me harha mpànà naha ha. Àwayehpàn komo xarha, àro wyaro

rma rha, anar me harha mpànà naha ha, uhun komo. ⁵³ Àsok tawro hana. Tanhàntaxem me nay hamà, khunuthuyamo. Amnye, anhàntahnà ro me harha mpànà naha ha. Twayehso rma nay hamà. Amnye, àwayehpànà ro me harha mpànà naha ha. ⁵⁴ Anhàntahnà ro me harha kehtokonye, àwayehpànà ro me harha kehtokonye, àmenhosahonhàr yawo ro mpànà tehxatxhe ha. Onà wyaro nkehe, àmenhosahonhàrà.

Kwayehtohotho komo, tarymaxem me mpànà naha ha. Ehxera harha mpànà naha ha.

⁵⁵ Karymahrany harha mpànà naha ha. Keryehpàrany harha mpànà naha ha, àrotho, kwayehtohotho komo.

Àro wyaro rma nkehe, àmenhosahonhàrà. Àro yawo ro mpànà tehxatxhe ha, àwayehpànà ro me harha kehtokony mak ha.

⁵⁶ Àsok tawro hana. Toseryehyatxow hamà, kwayehrà kom hona. Atxke kesnàr kom ke ryhe, twayehyatxhe. Àro ke, àhona toseryehyatxow hamà. Kàyweronàhyamatxho komo hutwanye rma, atxke rma tehxatxhe, eyuknye menyehra kesnàr kom ke. Àro hoye ro twayehyatxhe.

⁵⁷ Oseryehpàra mak keryatxhe, Khoryenkomo, kwayehrà kom hona. Àsok tawro hana. Konyhoryeny komo rma wayehye, Txesusu Kryestu, Kohkomo, kanhàn kom hokohra kehtxoho menye. Àro hoye ro kanhàn komo yarymany me keryatxhe, Khoryenkomo. Ohxe xaxa manay hamà, tkatxe, àwya.

⁵⁸ Àro ke, onà wyaro àkehe, owyanye, rowtà

komo y, ronàhnàn komo y. Ahananàhtoho kom yawo ro rma haxa ehtxoko. Anar me rhahra ehtxoko. Kohkom yomyawon hoko rma haxa ehtxoko. Noro yano me àhok oyehtokonye, towakryexem me manatxhe. Àro wyaro muhutwewxow hamà.

16

Otxenyerun hoye àwahanonkatxoko katxhàrà on ha.

¹ Onà wyaro màketxoko, onmenhothàyam yawo. Àsoke ryhe amna nàmyano, amna txenyerun hoye, Kryestu mryenon komo yowakryenàr horà, ànyahpàn komo yowakryenàr horà, màketxoko. Àro hoko rma uhutwamohsoye, Karaseya yamtar hon komo wya, anato rha tohsamnohsomà ro komo wya. Nyamoro rma royukyatzhe. Omnyam xarha, uro eyuhtxoko. Onà wyaro ehtxoko.

² Domenku ho yohà ryhe, otxenyerun hoye àwahanonkatxoko, omnyamo ro rye rma, amnye owyanye tàmtoho me. Otxenyerunu wyaro rma rha, àhoye rma àwahanonkatxoko. Romomokhàrà mak ehtxoko. Àwahanonkatxok yohà. ³ Romokàtxhe rma, onwahanonkatxhàyamo warhehe, Xerusaryen hon komo hyaka, ànyahpàn komo hyaka. Okukuru komo wya warhehe, onwahanonkanàr komo wya, onhutwanàr komo wya. Rokaryehtan xarha warhehe, àwyanye, Xerusaryen hon komo hyaka, àwyanye uhutwanàr kom horà. ⁴ Uro xarha àten hana, Xerusaryen hona. Tàtohoye ryehtoko, àten hamà. Rotontoko rma, rakoro tetxhe, okukuru komo.

Komokyaha ohyakanye katxhàrà on ha.

⁵ Wahoro htzero, Maseknonya yamtar horye àtehe. Kryestu mryenon komo yonyxe àtehe, anato rhan komo yonyxe. Àro horye rma rototxhe, komokyaha, ohyakanye. ⁶⁻⁷ Mex wehxaan hana, ohyawonye. Tàtxemnyehàntaxe ro hana wehxaan ha. Àsok tawro hana. Mexe rma haxa ryesnàr xe wehxaha, ohyawonye. Amnye rma romoknàtoko, mexehra wehxaan hamà, Maseknonya hona tàtosom me ryesnàr ke. Mexehra ryesnàr xehra mak wehxaha, ohyawonye. Àro ke, amnye haxa komokyaha. Mexe ryesnàr xe Kohkom yehtoko, mex wehxaha, ohyawonye. Ohyayenye rotontok harha, ohxe uro mànyakyatxow hamà. Henta kom hana àten ha. Àsna rma rotontoko, ohxe uro mànyakyatxow hamà.

⁸ Tano rma, Ehfesu ho rma, Pentekostes yawasànà àmomokyaha. Àtohra rma hak wehxaha. ⁹ Àsok tawro hana, tano rma ekarymanàr hoko rma haxa ryesnàr ke. Thenyehra Kohkomo rwonà yonytxanàr xe harha natxhe, tanon komo, Ehfesu hon komo. Tonyhoryenàr komo xe harha natxhe, Khoryenkomo wya. Àro ke, ekarymanàr hoko rma haxa wehxaha, tano. Thenyehra mak natxhe, roxanhàn komo, ranweknye komo.

Txemohtyo tonàrà yokarymatxhàrà on ha.

¹⁰ Nomokyan hatà, Txemohtyo, ohyakanye. Tomoknàtoko, ewankaramra hak nahko, ohonanye. Teryehorye noro txetxoko. Rowyaro rma rha, Kohkom yomyawon hoko rma haxa naha, noro ha. ¹¹ Àro ke, onà wyaro kahra ehtxoko, noro hoko. Norohnàtho me xak naha, bàryekomo me

xak naha, kahra ehtxoko, àhoko. Rohyaka harha omoknàtoko, ohxe ànyahtxoko. Teryehorye rma ànyahtxoko, rohyaka harha. Noro yomoknàr hona ro wehxaha. Noro yakoro kowtà komo yomoknàr hona ro xarha wehxaha.

¹² Aporu hoko màmenhetxoko. Kowtà komo rma noro ha. Ohyakanye àtonàr xe wehxaknan haryhe. Àtok hampànà, àhyakanye, àkeknano, àwya. Àtok hampànà, kowtà kom yakoro, rokaryehtan yany kom yakoro, àkeknano, àwya. Amnye rma tàtonàr xehra mak nay hatà. Amnye haxa ten hatà, ohyakanye, tàtohorye tehtok mak hatà.

Anaro rha hoko hananàhno yeryetxhàrà on ha.

¹³ Thona ro rma haxa ehtxoko. Kryestu hona menyatxow hamà. Noro hona xenye rma, ahananàhtoho kom yawo ro rma haxa ehtxoko. Horykomo wyaro rma, towankaryhe rma haxa ehtxoko. Tahoxeryem komo wyaro rma, anhà yarymany me ehtxoko. ¹⁴ Eten kom hok oyehtokony hana, osoxe rma haxa ehtxoko. Toto xe rma haxa ehtxoko.

¹⁵⁻¹⁶ Rowtà komo y, onà wyaro kxananàhyatxhe xarha. Estehfanàsà eyuhtxoko. Akaya yamtar hon kukuru komo rma, okukuru komo rma, Estehfanàsà komo htxero Kryestu yahohtxownà, noro rma, noro màn yawon komo xarha. Àro wyaro rma muhutwetxow hamà. Kryestu mryenon komo yakoronomanye ro me natxhe, nyamoro, thenyehra mak ha. Ayakoronomanàr kom hoko rma haxa natxhe. Àro ke, omnyamo rma, nyamoro eyuhtxoko. Àro wyaron komo rma,

akoronomano ynye ro komo rma, tamotohso ro àhokon komo rma, toyuhsom me xenytxoko.

¹⁷ Rohyaka nomokyatxoko, okukuru komo, Estehfanàsà rma, Fohtunatu xarha, Akayku xarha. Teryehorye rma haxa wehxaha, omoknàr kom ke. Ohnàn kom yawo rma haxa wehxaknano, tekhokaxe ro. Ekhokahra harha wehxako, okukuru komo yomoknàr ke. ¹⁸ Nyamoro ryeryehoryetxoko. Rohyaka mànyakyatxok hamà, teryehorye ryesnàr horà. Àro ke, teryehorye rma rha manatxow hamà, omnyam xarha. Nyamoro wyaron komo ryhe, ohxe rma haxa natxhe katxho me hak nahtxoko, owyanye.

Ohnàn kom yawo natxow hatà katxhàrà on ha.

¹⁹ Ohnàn kom yawo natxow hatà, Aaseya yamtar hon komo, anato rha tohsamnohsomà ro komo. Ohnàn kom yawo rma rha natxow hatà, Aakera komo, Pàryesera xarha, àmàn kom yaka tohsamnohsomà ro komo xarha. Kohkom yohà rma nyamoro ha. Àro hoye ro, ohnàn kom yawo rma haxa natxow hatà, teryewrye ro hatà, ²⁰ Ohnàn kom yawo rma rha natxow hatà, tanon komo, kowtà komo rma, omeroro.

Oyohsonàtokonye, atamtxuhkatxoko, osox oyehtxoho kom hoye ro, enyhoru ro me oyehtxoho kom hoye ro xarha.

²¹ Pawru uro. Onà àmenhohono, rakorono wya, karyehta menhonye ro wya. Amnye rma uro haxatho àmenhehe. Ohnàn kom yawo rma haxa wehxaha.

²² Kohkom xehra kat natxowà, okukuru komo. Àxehra tehtokonye, Khoryenkomo nanàhnohrà

me hak nahtxoko. Amna yohà y, omoko, àkehe, Kohkomo wya. ²³ Towahke xaxa nay hamà, Txesusu, Kohkomo, khokonye. Àro wyaro towahke noro yehtxoho hutwanàr xe roro wehxaha, owyanye. ²⁴ Oxenye rma haxa wehxaha, Kryestu Txesusu yohà rye me kesnàr kom ke.

Khoryenkom Karyehtanà
New Testament in Hixkaryána (BR:hix:Hixkaryána)
copyright © 2012 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Hixkaryána

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Hixkaryána [hix], Brazil

Copyright Information

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Hixkaryána

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-25

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022

d753c786-1774-5470-99e4-f5f0c0f85123